

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Szombat
1931 * szeptember 26

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

220. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lei

AMERIKA ÖRÜL

Az amerikai humor, a yanke-humor eddig is, Mark Twainen túl is híres volt a maga speciális, szélesvigyori és váratlan pointjaival. De az a humor, ami a mostani válságon, az angol font katasztrófáján keresztül mosolyog rá holdképi sárga ábrázattal a világra, az már az amerikai humor legmagasabb felhőkarcolója. Washingtonból ugyanis az a hír, hogy a Wallstreeten, az amerikai külügy-minisztériumban rendkívül meg vannak elégedve a külpolitikai fejleményekkel: a tőzsdén példátlanul hosszú van, az értékek hallatlan módon emelkedtek...

Ehez a szédítő humorhoz képest kicsoda üres sablon, mikor a lefegyverzési és leszerelési akció legkomolyabb tárgyalásai során főpróbákra mozgósítják az amerikai hadiflottát és a legújabb óriási repülőgépekkel és léghajókkal kápráztatják el a rajongó amerikai közvéleményt, vagy mikor a Hoover szabadító moratórium-tervével egyidőben a jingó uzsorások előszedik pénccelszerevényeikből az Európának prezentálandó váltókat.

A Wallstreeten el vannak ragadtatva a külpolitikai fejleményektől. Ez időszerűt az angol font bukásától, s attól az örült kavardástól, amit ez a romlás az egész világ pénzügyi életében keltett. A dollár újra ura, bálványa, istene lett a szabadulásért vergődő gazdasági rabszolgáknak. Amerika újra diktálhat, s a maga aranyból épített fellegetvárában újra gondtalan kéjjel tombolhatja ki magát a milliók romlásán.

Mindenütt baisse, bukás, siralom, halálos aggodalom, csak odaát hausse, naja-haj, dinomdánom, kivilágos kivirradtig.

A Wallstreeten mulatnak. A dollár emelkedik s vele a yankee önérték, s a dárídós ricsajból meg át is rádiózzák a szilaj boldogságot. Van-e ennél pazarabb, amerikaibb humor?

Nérói ócszítások

Van abban valami tragikai vonás, ahogy Jorga, a professzor, a tudós, a kulturember, a nemzeti kultúra zászlóvivője szembekerült a tudósokkal, tanítókkal, tanárokkal, sőt a kultúra legbecsessebb, legfellebbezhető, s általa is legjobban szeretett és dőltetett kincsével, az iskolával.

A miniszterelnöki és közoktatásügyi miniszteri hatalomra erősödött, vagy gyengült Jorga leszállítja az oktatásügyi személyzet aránylag szerény javadalmát; az ügyes-bajos dolgaikban a minisztériumba igyekvő pedagógusokat és azok hozzátartozóit durván elhagyja a jöreménység kapujától; a tanítók és tanárok önértékéből tervezett gyűléseit nem engedi megtartani; elébe járulni kívánó delegátusait visszautasítja és hozzá kulturembereket mélyen sértő, lealázó formában. "Fegyelmezett és tiszteltudó kollégákat mindig szívesen fogadok, de nem vagyok hajlandó szóbaállni olyan egyesület delegátusaival, ahol engem rágalmaztak és sértettek." Egy egyesületről, amely a román tanárság foglalatja, mely törvényes alapon, erkölcsi tartalommal, céljában a nemzeti kultúra fejlesztésével és a jövő generáció nevelésére hivatott férfiak jobb sorsának a kialakításával dolgozik, nem egy miniszternek, egy miniszterelnöknek, de még Jorgának sem szabad ilyen hangon, ilyen érzéssel nyilatkoznia. Sőt Jorgának, a tudósnak, a tanárnak, a kulturembernek a legkevésbé. Az ő magatartása ebben az ügyben olyan összeütközés magóát hinti el, melynek árát nem a megbántott tanítóság, hanem az ország oktatásügye és kultúrája fizeti meg.

A miniszterelnöknek, s közoktatásügyi miniszterelnöknek, még akkor is szeretettel, megértéssel, türelemmel és lojalitással kellene a hóna alá nyulnia az oktatás képviselőinek, — nemzetiségre való tekintet nélkül, — ha nem volna azonos Jorgával, a kollégával, az oktatásügyi kiváló reprezentánsával.

Ezt az elbánást nemcsak Jorga nem engedheti meg magának, de a kultúra és a konszolidáció barátai sem engedhetik meg Jorgának.

A pénzpiac helyzete:

Egy angol font: 725 lej

Az erdélyi és bánsági pénzpiacokon élénk a devizaüzlet és minden a normális mederben folyik. A francia frank előtérben

Bukarest, szeptember 24.
A belföldi pénzpiac legújabb eseményeivel kapcsolatban az egyik bukaresti nagybanknál az alábbi felvilágosításokat kaptuk:

Megállapítható, hogy a fontsterling helyét a nemzetközi piacokon a francia frank foglalta el

és az összes pénzügyi tranzakciók ezen a pénzegységen történnek. Romániában szintén a frankot veszik kalkulációs alapul. A Nemzeti Bank szerdán és csütörtökön 6.60-ért adott el francia frankot, holott a zürichi paritásában számítva a tényleges kurzus 6.65 kellene legyen. Az öt pontos differenciát azonban a Nemzeti Bank esetleges árhullámzásokra biztosítja.

ja magának. Tegnap és ma tehát az összes pénzügyi tranzakciók a frank 6.60-as árfolyamán történtek.

A Nemzeti Bank teljesen szabaddá tette a devizakereskedelmet. Most keresik a lehetőségét annak, hogy a gabonaexport segítségére siessenek megfelelő devizák folyósításával. A brailai és galaci kikötőkben a gabonaüzleteket holland forintban és francia frankban kötötték. A bukaresti bankok devizasükségeiket Párison keresztül fedezték.

A font legutolsó párisi árfolyama 106 lej és ennek megfelelően párisi paritásában egy font értéke e pillanatban 725 lej.

A tőzsde optimista. Az állami értékek

tartott irányzat mellett mintegy 3 százalékkal emelkedtek. A Nemzeti Bank részvényei 200 lejese emelkedéssel érték a 3500-as árfolyamot a szerdai zárásban. Remélik, hogy a hét végére visszatér a frontkrach előtti árfolyamnyitóját. Tekintve, hogy a külföldi tőzsdék zárva voltak, a román tőzdepapírok nemzetközi értékelése ismeretlen.

Erdélyből a fővárosba érkező hírek szerint a tényleges valutaüzletek tartott irányzatnak és

az erdélyi devizapiac általában élénke nek mondható

Sehol sem fordult elő különösebb spekuláció. Érdekes, hogy dollárban alig történtek üzletkötések.

Lassan megnyugosznak külföldön is a kedélyek

London, szeptember 25.

A londoni és általában a nyugati pénzpiacokon lassan, de fokozatosan stabilizálódik a nyugalom. A londoni tőzsdén szerdán a délelőtti órákban élénkült meg a forgalom. Az angol ipar értékpapírjaiban a nyitáshoz győze áresés volt, a kötések azonban még így is fölötté moztak a szombati árfolyamoknak. Az angol állampapírok kezdetben zuhantak, később azonban megszilárdultak, úgy, hogy a veszteség nem jelentékeny.

A forgalom későbbi folyamán a hangulat egyre javult, a bizalom szinte teljesen helyreállt. A zárlat felé az értékpapírok már lassan emelkedni kezdtek, különösen az ipari értékek és a bányapapírok.

Az aranyat szerdán unciánként öt font-

tal jegyezték, ami a keddi jegyzéshez viszonyítva öt százalékos emelkedést mutat.

Budapesti jelentés szerint a Nemzeti Bank szerdán újra jegyezte a fontot. Az angol valuta árfolyamértéke 20 százalékot esett, de jelenékenyen hanyatlott a lira és a svájci frank is.

AWALLSTREET MEGELÉGEDET

Newyorkból jelentik: A tőzsdén már három hónapja tart az egyre fokozódó haussemozgalom, amely az utóbbi időben példátlan méreteket öltött. A Wallstreet rendkívül elégedett a külpolitikai fejleményekkel. Az egyes papírok 15 ponttal emelkedtek és 3 millió papír cserélt gazdát.

Az irányzat állandóan szilárd.

MEGCAFOLT MORATORIUM. HIR

Budapestről jelentik: Románia után most már Magyarországgal kapcsolatban terjedtek el a külföldön olyan hírek, hogy a kormány moratóriumot akar ki mondani az ország külföldi tartozásaira. Ezt a hírt a Frankfurter Zeitung szerdai száma egészen komoly formában közölte le.

A magyar kormány nyomában a legerélyesebb cáfolatot adta ki, tendenciózusnak bélyegezve a hírt, amely nyilván bórzespekulációkat akar szolgálni. A magyar kormány hangsúlyozottan leszögezi, hogy Magyarország külföldi kötelezettségeinek a legteljesebb pontossággal felel meg, amint ezt a múltban is tette.

Elkerülhetetlen a jóvátételi moratórium

MAGYARORSZÁG HELYZETE

Párisból azt jelentik, hogy a Matin erősen cáfolja azt a hírt, mintha lépések történtek volna a nemzetközi konferencia összehívása érdekében. Ennek a konferenciának, — a híresztelések szerint — az lett volna a célkitűzése, hogy a világ aranykészletét, amelynek háromnegyed része a jelenben Franciaországban és az Egyesült Államokban van, — gazdaságosan szétossza. A szétosztás célja a nemzetközi valuták állandó értékének biztosítása lett volna, ha az ugynevezett arany-konferenciára egyáltalában sor kerülhetne.

A Matin írja azt is, hogy a történetek után a nemzetközi fizetésekre, valamint

a jóvátételekre vonatkozó moratórium meghosszabbítása most már elkerülhetetlen.

Ezt egyébként Hoover is óhajtja, sőt ő már javasolja is az újabb két évi moratóriumot.

A következő newyorki jelentés rövid, de jelentőségteljes. Így szól: Franciaország újabb 109 millió dollár értékű aranyat vásárolt Amerikától.

Budapesti táviratok szerint Walkó pénzügyminiszter a 33-as bizottság ülésén beszámolót tartott a londoni eseményekkel kapcsolatban és vázolta azt a helyzetet, amelybe a fontesés következtében Magyarország került. Jelezte, hogy október elsején olasz, angol, cseh és amerikai delegátusokból álló bizottság érkezik Budapestre az ország pénzügyi tanulmányozására. A delegáció Budapestről Bulgáriába, majd Törökországba megy hasonló célból.

A magyar költségvetés egyébként 150 millió pengős deficitet mutat. Ezt a hiányt a jövődelmek lehetőség szerinti fokozásával és a kiadások könyörtelen csökkentésével próbálják meg behozni.

A francia sajtó megállapítása szerint a pénzügyi körök fokozottabb érdeklődése most Franciaország, Németország, Ausztria és Magyarország felé fordul, mert ezek az országok érezhetik meg fokozottabban a font értékcsökkenését.

AZ ÁLTALÁNOS STABILIZÁLÁSNAK ÁRA VAN

Azzal a tervvel kapcsolatban, amely a nemzetközi valuták állandó stabilitását

tűzte volna ki célul, Franciaországnak külön kikötései is vannak. A Daily Telegraph értesülése szerint Franciaországnak az az álláspontja, hogy ezt az ugynevezett általános stabilizációt csak abban az esetben segíti diadalra, ha Németország lemond minden határkiigazítási törekvéséről. A Daily Telegraph is azon a véleményen van, hogy Németországnak újabb nagyobb kölcsön csak abban az esetben nyújtható, ha különösen a keleti határain teljes nyugalmat teremti és nem is gondol határrevízióra.

RIADALOM BELGRÁDBAN

Bukarestbe érkezett jelentések szerint a fontesés miatti izgalom Jugoszláviában hatalmasodott el veszedelmes mértékben. A betétesek megröghanták a bankokat és agresszíven követelik betétjeiket, hogy dollárba fektessék, mert nem bíznak a dinár stabilitásában.

A bankok sürgős intervencióra kérték föl a kormányt.

Valószínű, hogy a jugoszláv kormány rendkívüli intézkedéseket fogadatosít a rendkívül megszigorítja a betétek kifizetését.

SEVILIO

a bukaresti alvilág ötven év előtti koronázatlan fejedelme

Sevilio, a spanyol szélhámos már ötven évvel ezelőtti földalatti csatornákon csempészte be a szeszt Bukarestbe

Bukarest, szeptember 24

A Calea Victoriát akkor még Podul Mogosoiu-nak hívták, libegő deszkapalló vezetett végig az ötven év előtti Bukarest egyetlen főutcáján és jai volt annak, akit tolongás közben leszorítottak a „hidról”, az könyörtelenül térdig süppedt a zöld békanyállal fedett sártengerben. A Dambovitá-patak akkor még szabadon gárdálkodott a bukaresti utcák során és ha az Arges-hegyekben bő eső esett, akkor a Dambovitá tarajos hullámai felhőpölyögtek a Podul Mogosoiu-ig, viz alá kerültek a mellékutak és a főváros alsó fele velencei tájképet öltött magára.

És dacára e gyakori vízbőségnek, a felszázad előtti bukarestiek rengeteget szenvedtek ivóvíz hiányában. A Dambovitá vize ihatatlan volt a sok belédobált szemét miatt. A kora reggeli órákban hosszú sorban vonultak fel a „sacagiu”-k... két libegő hordót cipeltek a vállukon a vízárúsok és felverték az ébredő fővárost a hangos kiáltásukkal:

Itt kezdődik az alvilág

Sevilio-nak hívták az ötven év előtti Bukarest alvilágának koronázatlan fejedelmét. Bacalbasa, a legöregebb román újságíró, aki csak nemrégiben írta meg emlékeit Bukarest hőskoráról, úgy tudja, hogy Sevilio spanyol-zsidó volt, aki egy szép napon megérkezett Bukarestbe és pár héttel később már a város szélétében-hosszában emlegették a nevét.

Sevilio — akinek sajnos még csak a keresztnevét sem sikerült az utókor részére megőrizni —, egy akkoriban is igen jól védendő mesterségbe kezdett. Fekete-szeszt csempészt be Bukarestbe. A bukaresti primária minden liter alkohol után, amit behoztak a fővárosba, 7 lej adót szedett. Akkoriban ez az összeg halálannal nagy summa volt és így érthető, hogy Sevilio, ez a világot bejárta spanyol szélhámos mindjárt a megérkezése után megérezte, hogy a 7 lejes alkohol-adó, az a kiinduló pont, ahonnan elindulva rövidesen kifoszthatja ezt a furcsa balkáni várost.

Sevilio rövid néhány hét alatt megismerkedett a főváros száműzöttjeivel, a külvárosokban élő mindenre kész és elszánt sópredékekkel. És megindult az alkoholcsempészet. Az egykori feljegyzések szerint Sevilio olyan páratlan ügyességgel vezette félre az akkori pénzügyeket, hogy a bukaresti primária éveken keresztül teljesen tehetetlen volt Sevilio bandájával szemben. Egy hivatalos „utasítás” feljegyzi, hogy a főváros három bejártánál őrt álló fináncoknak, mire kell különös gondot fordítaniok...

„Ha petróleumárúsító jelentkezik a sorompónál, akkor meg kell nézni, hogy a petróleumos hordónak nincsen-e duplafenekük, mivel nagyon gyakran előfordult, hogy a hordó tetején van csak petróleum, míg alatta elámulatlan alkoholt akarnak becsempészni. Gyakran fatökökkel érkezik egy sze-

— Apá... vizet... friss vizet...

Ötven baniba került annakidején egy hordó friss víz. De néha a „sacagiu”-k ingyen is mérték az ivóvizet. Ha valamelyik bojár házában haláleset történt, ilyenkor valami óskori pogány szertartás emlékeként, a gyászborult bojár magához rendelte az összes sacagiu-kat és ingyen mérette ki aznap a fővárosi lakosoknak a vizet, az Arges-hegyek friss forrásvizét...

A Podul Mogosoiu-t azóta Calea Victoriának nevezik, a libegő deszkapalló már régen eltűnt, éppen úgy, ahogy eltűntek a „sacagiu”-k és az ingyen vizet ajándékozó gazdag bojárok. A Dambovitát is megrendszabályozták és egy-két év múlva az utolsó emléke is eltűnik a régi balkáni fővárosnak. Ma már a legöregebb bukarestiek is alig tudnak visszaemlékezni a főváros hőskorára. Régi, elszárgult feljegyzésekből idézgethetjük csak vissza a felszázad előtti Bukarest arcát és a rég elporladt hőseit ennek a különös városnak.

kér, minden tönköt alaposan meg kell vizsgálni, mert naponta előfordult, hogy Sevilio emberei kiűjték fatökökben csempészték alkoholt a fővárosba. Jönnek néha áldott állapotban lévő nők a sorompóhoz — kellő elővigyázatossággal bár — de meg kell nézni, hogy ezek a nők nem szíjaztak-e egy bádógtartályt testükre, mely telve van tiltott pálinkával.

Előfordult már, hogy Sevilio egy egész szekert telerakalt asszonyokkal, akik mind egy gyermeket tartottak a kezeik között. Amikor a sorompóhoz érkezett, a gyermekek éktelenül sívalkodtak. Senki sem gondolta volna, hogy az asszonyok gyermek-külsejű bádógtartályokat tartottak a kezükben. A ravasz Sevilio úgy készítette el ezeket a bádógtartályokat, hogy gyermek-síráshoz hasonlóan hangot adtak, ha megütötték az oldalát. Több száz liter alkoholt sikerült Sevilionak egy ilyen transzporttal becsempészni Bukaresztbe.

Különös gondot kell fordítani a főváros irányába igyekvő temetési menetekre. Sevilio már nem egyszer megcsinálta azt, hogy hamis volt a pap és krokodil-könnyeket sirtak a gyászolók. A lezárt koporsóban alkohol volt és alkoholt tartalmazott a koszorúkat hordozó gyászokosi is...

Ez az egykori „utasítás” jelzi a legjobban, hogy Sevilio kifogyhatatlan volt az ötletekben, ha arról volt szó, hogy csempészt szeszrel lássa el a klienseit. De ugyátszik, hogy az ötven év előtti fináncok nagyon is a sarkára léptek a derék Sevilio mesternek, mert a működése második esztendejében már teljesen felhagyott az ilyen apró sikereket ígérő csempészési kísérletekkel. Ugyátszik Sevilionak egy év után már olyan jól szervezett bandája volt, hogy most már megindíhatta a nagybani csempészt is.

kergessék a fináncokat. A primária kénytelen volt lovasőrséget szervezni és több száz főre megerősíteni a finánc-szervezetet. És amikor a primária már szinte tehetetlen volt a brutális nyíltsággal fellelő csempészekkel szemben — megjelent a primárián: Sevilio.

A bukaresti alvilág felszázad előtt élt Al Capone-je megjelent a primárián és bejelentette, hogy hajlandó — leleplezni a gombamódra elszaporodott alkoholcsempészeket. A primárián természetesen kitörő örömmel fogadták Sevilio ajánlatát. És ettől a naptól kezdve Sevilio minden nap bejár a primáriára. Külön irodája volt és — alig volt olyan éjszaka, hogy három-négy csempészjáratot ne fűllettek volna le. Sevilio nagyszerűen dolgozott. Pontosan értesítve volt minden készülő csempészjáratról. A duplafenekű hordókat már a bognár-műhelyben koboztatta el és már az esti szürkületkor — amikor a csempészjárat még csak készülődött az éjszakai kalandra — megjelentek a lovas fináncok és körülvették azt a négy-öt szekert, ami már meg volt rakva alkoholos hordókkal.

EGY SPANYOL KUN ANDOR
50 ÉVVEL EZELETT

Sevilio, az egykori feljegyzések szerint, rengeteg pénzt keresett, mert hiszen az elkobzott alkohol fele a feljelentőt illette, nem is számítva a csempészekre kivetett büntetést. Három éven keresztül dolgozott Sevilio a primárián és dacára a mindennapos sikerült fogásoknak, a pri-

Szerelmi dráma Nagyváradon

Kettős öngyilkosság, mert a szülők ellenesték a házasságot

Nagyvárad, szeptember 24.

Az elmúlt éjszaka megdöbbentő szerelmi tragédia történt Nagyváradon.

Öngyilkos lett Robicsék Andor a nagyváradhi husiparosok elnökének fia és vele együtt ment a halálba Lakatos Margit 24 éves nagyváradhi elvált asszony.

Az öngyilkosság az asszony lakásán történt.

Robicsék Andor hosszabb idő óta udvarolt az asszonynak és feleségül is akarta venni. Tervét azonban nem való-

sithatta meg, mert

családja vallási különbségek miatt ellenesték a házasságot.

Ez az akadály keserítette el annyira Robicsék Andort és a fiatal elvált asszonyt, hogy végül is a halálban kerestek menekést. Robicsék tegnap este

felkereste Lakatos Margitot, akit revolverével halántékra lött, majd maga ellen fordította a fegyvert. Mindketten meghaltak.

A kettős öngyilkosság Nagyvárad minden társadalmi rétegében mély részvétet váltott ki.

A Nagykárolyi Takarékpénztár Egyesület

A bank eredetileg 40 millió lej betétet kezelte, de mire kényszeregyezséget kért, betétállománya 25 millióra apadt

Nagykároly, szeptember 24.

A Nagykárolyi Takarékpénztár Egyesület ellen még tavaly szeptemberben a betétesek rönnel léptek fel. Ez a bank Nagykárolynak utolsó magyar intézete volt, amely hihetetlen népszerűségnek örvendett, amit a legjobban az bizonyít, hogy az egymillió lej alaptőkével rendelkező intézet majdnem negyven millió lej betétet kezelte. A rönt lefelőlten híresztelések indították meg, amelynek hatására a betétesek nagy tömegben jelentek pénzeikért és így a banknak nem volt más kiútja, minthogy a kényszer-

egyezségi eljárás védelme alá meneküljön.

A decembertől-májusig tartó pénzkiszárgás a betétállományt majdnem negyven százalékkal lecsökkentette és ma, mikor a bank kényszeregyezési kérelme a megszavazás stádiumához jutott, kiderül, hogy a banknak már nincs több, mint huszonötmillió lej betéteje.

A hitelezők hetvenhat százaléka a zilah-i törvényszék előtt lefolytatott tárgyaláson megszavazta a bank kvótáját és a törvényszék kinevezte a pénzügyi hitelezői bizottságot.

Tessék alkalmazkodni a változott viszonyokhoz, mondja Jorga a szászoknak

Az ön kormányának jogfosztásaihoz sohasem fogunk alkalmazkodni, válaszolják a szászok

Brassó, szeptember 24

Brandsch Rudolf kisebbségi minisztert tudvalevőleg olyan nyilatkozattal vádolták meg, hogy ő a versaillesi békeszerződés revíziója mellett tört lándzsát, s e váddal ki akarták buktatni a miniszterségből. Brandsch védekezése során egy német hetilapban a saját véreit támadta meg és szemükre vetette, hogy helytelenül ítéli meg a román népet. Azt a tanácsot adja nekik, hogy középkori felfogásukat a kisebbségi kérdésről revideálják.

Jorga a kisebbségi miniszter nyilatkozatához lapjában kommentárt fűz. Azt mondja, hogy Brandsch azt követeli a vé-

reitől, hogy a beállt viszonyok és szükségletek szempontjából vessék revízió alá önmagukat. A szászoknak, kik a lakosság értékes eleme, körül kell nézniük. Ha semmi változást nem vesznek észre, maradjanak olyanok, mint voltak. De ha valamit megváltozottnak látnak, jól vagy rosszul, alkalmazkodniuk hozzá. Ez ugyan nehéz, de az egyedül hasznos.

A Kronstädter Zeitung Jorga e leckéjére azt válaszolja röviden és velősen:

— Biztosítjuk a miniszterelnök urat, hogy az ő vezetése alatt is egyre halmozó jogfosztáshoz (példákkal szolgálhatunk) soha, de soha sem fogunk alkalmazkodni!

Husz millió passzívával fizetéképtelen lett egy bukaresti nagyáruház

Bukarest, szeptember 24.

A főváros egyik legjobb hírnevének örvendő nagyáruháza a „Marele Magazin General” a bukaresti törvényszéken kényszeregyezséget kért. A betéti társasági alapon működő nagyáruház passzívái jelentősen meghaladják a 20 millió lejt, míg viszont az aktívák kerekén husz milliót tesznek ki. A fizetéképtelen nagyáruház 60 százalékos kiegyezési kvótát ajánl hitelezőinek 2 éves törlesztéssel

„Az ember sorsa írásban van megírva.”

Minden életbevágó kérdésben kérje PITHYA tanácsát.

PITHYA psycho-graphologus

Fogad 11—1 és 4—7 Brassó, Kórház-utca 49. — Családtagok, üzletfelek, alkalmazottak, perellenfelek stb. kézírása elhozandó.

APPONYI TALÁN MOST JÁRT UTOLJÁRA GENFben

Apponyi Titulescuval egyszerre távoznak a külpolitika nagy színpadáról

Genf, szeptember 24.

Magyarország külpolitikájának szálai évek óta gróf Apponyi Albertnek kezébe futnak össze. Apponyi úgy reprezentálta addig a magyar nemzetet Genfben, hogy személye valósággal a magyar sorsot reprezentálta. Nyilatkozatának, amit most tett előttem, különös jelentősége van.

Akármi is imponáló is ennek a nagy magyarnak a szelleme, gondolatainak emelkedett szárnyalása,

a fizikuma kimerült.

Genfi körökben számolnak vele, hogy a hajdani két heves ellenfél: Apponyi és Titulescu ez idén bucsúznak a Nemzetek Szövetségétől.

Apponyi most még dolgozik. Minden perce ki van töltve valami fontos tárgyalással, ma délből például éppen az egyik Rothschildnál fog ebédelni. Néhány percünk van csak a beszélgetésre és Apponyi, csattanó rövid mondatokkal felel kérdéseimre.

A népszövetségi közgyűlés az idei szesszió idején az alatt a nyomás alatt állt, amelyet az általánosan rossz gazdasági helyzet gyakorol a világra és amelyek mellett a mélyly nagyhorderejű kérdések is kevésbé intenzív érdeklődést keltettek. Jelen pillanatban

Magyarország olyan krízisen megy keresztül, amelyet fölösleges lett volna ismertetni a helyzettel többé-kevésbé ismerős politikusok előtt.

Nagyon is érezhető volt a népszövetségi tárgyalásokon az az óriási válság, amelybe a hatalmas angol birodalom sodródott és ami csak hozzájárult ahhoz, hogy amugyis kedvezőtlen atmoszféra négy nyomottabbá váljon.

Mivel e pillanatban a magyar nemzetet elsősorban a válság megoldása érdekli, s tehát nem szólalt fel, de

ez nem jelenti azt, mintha bármilyen változás is beállt volna a magyar külpolitikában.

Midőn a francia orientációra tereltem a szót, Apponyi hirtelen közbeszólt:

Nem lehet azt mondani, hogy francia orientációt követünk! De igaz az, hogy az utóbbi időben Magyarország és Franciaország között erős közeledés tapasztalható.

Ez a közeledés Franciaországhoz pillanatig sem gyengülhet meg az eddig Olaszországgal folytatott barátságos politikánkat,

sem pedig a jó viszonyt Németországgal. — Így abban összpontosul minden erőfeszítésünk, hogy kielégítő gazdasági kapcsolatokat teremtsünk, politikai utógondolat nélkül.

A magyar-cesh gazdasági tárgyalások Apponyi szerint, igen élénk érdeklődés mellett folynak. Erről Apponyi ezt a kijelentést tette:

Franciaország kereskedelmi minisztere tett igen érdekes indítványt nagyobb gazdasági tömbök létesítése érdekében.

Ezt a gondolatot — politikamentesen — hajlandó is vagyok magamévá tenni,

mert mai helyzetünkben mindennél sürgetőbb a gazdasági kérdések megoldása. A politikai természetű kérdések elsimítására több idő kell.

Még nem látom ugyan világosan magam előtt a francia iniciatívát, de nekem úgy látszik, hogy

a francia kezdeményezés alkalmas lehet a közép-európai államok gazdasági erőinek kibontakozására.

Végül megkérdeztem Apponyitól, hogy milyen álláspontot foglal el Magyarország a leszerelés kérdésében.

A magyar államférfi erre ezt válaszolta:

Ami a leszerelést illeti, talán felesleges újból hangsúlyoznom, hogy nekünk ebben a kérdésben legfőbb szempontunk annak a lealázó egyenlőtlenségnek a megszüntetése, amelyben az egyoldalú le-

szerelés folytán vagyunk, szóval

valamennyi állam egyenlőségének helyreállítása a fegyverkezések korlátozásának alapvető elvei tekintetében.

Olyan megállapodást, amely ezt az elvet nem valószínűsítaná meg, ha nem is teljesen egy csapásra, de az ilyen irányban való megindulásban, semmi körülmények közt sem fogadhatnánk el...

Rendkívül érdekes fejtegetéseit azzal fejezte be az ősz államférfi, hogyha a nem-

zetközi politikai viszonyok e pillanatban nem is alkalmasak arra, hogy Magyarország előhozakodjék külön politikai problémáival, ez korántsem jelenti azt, mintha Magyarország bármit is feladna azokból a követeléseiből, amelyeket eddig is hangsúlyozott úgy a kisebbségi kérdésekben, mint a békeszerződések által teremtett szituációjában, tehát nem mond le a revízióra való, de tisztán békés eszközökkel kivívandó törekvéseiről sem.

SEIDNER IMRE

A Népszövetség a kínai-japán konfliktus miatt állandó permanenciában marad

Amerika egyre idegesebben figyeli a távoli keleten lejátszódó eseményeket

Genf, szeptember 24.

A japán csapatok előrenyomulása, a kínai és az orosz készülődés

nagy aggodalmat váltott ki a Népszövetség körében.

A Népszövetség őszi ülésének Genfben tartózkodó diplomaták általában arra számítanak, hogy

a japán-kínai konfliktust nem sikerül rövidesen elsimítani s ezért módot keresnek arra, hogy a népszövetségi tanács továbbra is állandóan permanenciában legyen.

Ugy tervezik, hogy az ülésszak lezárása után a nagyhatalmak értekezletét a jövő héten újra folytatják Madridban, Párisban, vagy Berlinben.

Nyilvánosságra hozták azt a jegyzéket, amelyben a Népszövetség felszólította Japán kormányát a mandzsuriai státuskvó azonnali helyreállítására.

A népszövetségi tanács elnöksége szerdán

este újra bizalmas értekezleten tárgyalta meg a japán-kínai konfliktusról érkezett jelentéseket. Az értekezlet minden kézzelfogható eredmény nélkül ért véget.

A mandzsuriai hadszíntérről egymásnak ellentmondó jelentések érkeznek. Párisi jelentések szerint a japán kormány megállította az előrenyomuló hadsereget, mert állítólag lemondott volna Charbin megszállásáról. Ezzel szemben a pekingi szikratáviratok azt állítják meg, hogy

a japánok Mandzsuriaiban sikerrel folytatják operációikat s 200 katonai repülőgépet ejtettek zsákmánnyul.

Amerika is egyre idegesebben figyel a távoli keleten lejátszódó események felé. Az Unió kormánya tegnap jegyzéket intézett egy Kínához, mint Japánhoz, s mindkét államot figyelmeztette arra, hogy a mandzsuriai események súlyos következményeket vonhatnak maguk után, mivel mindkét állam kormánya megsértette a Kellog-paktum rendelkezéseit.

A boszorkánykonyha:

Készülődnek a politikai pártok a hatalom átvételére

Maniu nem veszi vissza a nemzeti-paraszt-párt elnökségét

Bukarest, szeptember 24.

Ámbár hivatalos helyekről kiszűrődő információk szerint a kormány véglegesen úgy döntött, hogy a parlament megnyitását november 15-re halasztja, a politikai fronton máris megkezdődött a mozgolódás: az összes pártoknál lázas kulisszámögötti tevékenység észlelhető.

Nagy általánosságban a helyzetkép a következő:

A NEMZETI-PARASZTPÁRT

készülődéseit előzi meg — természetesen — a legnagyobb érdeklődés. A párt e hó 28-án, jövő hétfőre össze hívta a pártvezetőség ülését, melyen állítólag Fajda Sándor is részt fog venni. Ennek az ülésnek megküldöttetett jelentőségét tulajdoni-

tanak, először azért, mert dönteni fog a párt programjának megváltoztatásáról, másodsor pedig a pártelnökség kérdéséről.

Az új program, melyet Madgearu készítet el, leszögezi azokat az új módokat, amelyekkel a párt az ország pénzügyi és gazdasági helyzetét konszolidálni akarja.

A vezetőség a pártelnökség kérdését úgy akarja megoldani, hogy Maniut ismét felszólítja lemondásának visszavonására. Jó helyről származó értesülé-

sek szerint

Maniu nem hajlandó a badacsonyi önkéntes száműzést megszakítani.

Végül a pártvezetőség november hó folyamára össze fogja hívni az évi nagygyűlést.

Nem érdektelen, hogy júnián volt igazságügyminiszter, a párt vezető tagja, odanyilatkozott, hogy a nemzeti-paraszt-párt híve egy koncentrációs kormánynak, mely egyedül segíthet a mai helyzetben.

AZ IFJU LIBERALISOK

Bratianu György vezetésével szintén nagy tranzakciókra készülnek. Hogy ezek a tranzakciók mifélek lesznek, nem lehet tudni, de igen sokat sejtető tény az, hogy Bratianu György a napokban meglátogatta Maniu Gyulát Badacsonyan. A

KELLEMETLEN ÉRZÉSEK ÉTKEZÉS UTÁN

Az étkezés utáni kellemetlen érzések, mint gyomorégés, savanyu szájíz, nehéz emésztés stb. okozója igen gyakran a túlságos gyomorsav képződés. Ezen sav erjeszti a táplálékot és az elővigyázatosság hiánya esetén növeli az étkezés utáni rossz érzést. A sav semlegesítése és az emésztőszervek működésének szabályozása céljából szedjen Magnesia Bisurata-t. Egy fél kávéskanálnyi belőle egy kis vízben bevéve ugyiszólván azonnal megszünteti az emésztési zavarokat és egy rendszeres fájdalommentes emésztést segít elő. A Magnesia Bisurata minden gyógyszerárban kapható.

két politikus között órákig tartó tanácskozás zajlott le.

AZ OLÍBERALISOK

Duca szűkebb pátriájában, Mardarestiben, nyakra-főre tartják az értekezletet. A párt szintén módosítja programját, sőt ahogyan Duca kijelentette, új alkotmánytervezetet is készít elő. Mintha Romániában az volna a baj, hogy az alkotmány hibás... Inkább az alkotmány végrehajtásáról kellene új tervezet, sőt új cselekedet.

AZ AVERESCANUSOK

szintén kormányprogramon dolgoznak a krízis megoldására. Tehát mindenki bölcs módzatokkal jön. Mindenki hajlandó vállalni a felelősséget. Mindenki egyedül üdvözítő módszereket talál. A kormányhatalomért való harc előveti árnyékát.

S a pártok ez elkecseregett küzdelmében a kormány, amelynek nincs pártja, megél abból, hogy a többiek marják egymást.

Bratianu György Nagyváradon

Nagyvárad, szeptember 24.

Bratianu György, az ifjú liberális párt vezére, ma Nagyváradra érkezett. Politikai körökben bizonyára óriási feltűnést kelt a fiatal liberális politikusnak ez az útja, mert Bratianu György Badacsonyból érkezett Nagyváradra. Bratianu György Badacsonyan Maniu Gyulával találkozott és vele fontos belpolitikai kérdésekről folytatott tanácskozást.

Nagyváradra való érkezésekor az újságírók kérdéseket tettek fel a badacsonyi tárgyalásokra vonatkozólag. Bratianu György azonban nem adott közelebbi felvilágosítást arról, hogy milyen céllal kereste az érintkezést a nemzeti parasztpárt vezérével.

Október 2-án tárgyalják Averescu Tilea elleni rágalmozási perét

Kolozsvár, szeptember 24.

A törvényszék tanácsa október 2-ára tűzte ki annak a rágalmozási pernek a tárgyalását, melyet Averescu tábornok, volt miniszterelnök indított Tilea volt belügyi államtitkár ellen, aki azzal vádolta meg a generálást, hogy köztársasági pártot akart alapítani.

A tárgyalást egyízben már elhalasztották, mivel Tilea nem jelent meg.

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

—————

Telefon 145

Redoute Mozdó

BRASSÓ

MA. CSÜIÖRTÖKÖN

„Mesék a benzinkutáról“

Gyönyörű muzsikáju német, slágerekben gazdag filmoperette.

Főszerepben: Lilian Harvey, Willy Fritsch, Olga Tschechova, O. Karlweis.

Következő műsorunk: „RANGO“ a dzsungel éposza.

Minden dohányzónak
fehér fogat,
tisztá leheletet:

PEBECO

fogkrém biztosít!

Legújabb jelentések a front-rontról

Bukaresztben teljes a nyugalom

A román fővárosban a nyugalom teljesen helyreállt. A tőzsde rendesen dolgozik, a front mérsékelt emelkedést mutat. A zárlatnál már 725 lejjel vásárolták, bár még lanyha kereslettel.

Oscar Chiriacescu, a Nemzeti Bank helyettes vezérigazgatója pénteken külföldre utazik. Hivatalos információk szerint utja célja Svájc, de teljesen magánjellegű. Utra készen Buzdugan igazgató is, aki Genfben Titulescuval tárgyal. A bukaresti Nemzeti Banknak ugyanis nagyobb font lététje van az angol Nemzeti Banknál. Ennek a létetnek a sorsa felől tárgyal Titulescu Buzdugan igazgatóval.

EGY KIS DIPLOMACIAI
AFFÉR

Az Ordinea értesülése szerint Argetoianu pénzügyminiszter legutóbbi nyilat-

kozata a fonteséssel kapcsolatban Londonban igen rossz hatást váltott ki. A pénzügyminiszter ugyanis olyan kijelentéseket tett, hogy Anglia és a front elvezítette a világ pénzpiacain az eddigi hegemoniáját, aminek oka abban rejlik, hogy a szigetország erején felül támogatja a nehézségek közé került Németországot.

Az Ordinea úgy tudja, hogy az angol kormány a bukaresti kereskedelmi kirendeltség útján magyarázatot kért Argetoianutól a fenti kijelentésekért.

A BERLINI TŐZSDEUGYVONK
SÉG KÖZLI:

Ezen a héten a berlini tőzsdén az értékpapírokat és devizákat egyáltalában nem jegyzik. Az értékek magánforgalma is tilos. A fém-tőzsdék 21-én nyílnak meg.

Árvíz Máramarosban és Besszarábiában

A kétnapos esőzés súlyos következményei

Máramarossziget, szeptember 24.

A két napon keresztül folytonosan zuhogó felhőszakadás miatt a Tisza és az Iza folyók annyira megáradtak, hogy vizük elöntötte a partokat is. A Tisza kiöntése különösen a cseh Máramarosban okozott jelentékeny károkat. Beregszász környékén az áradat több falut elöntött.

A román Máramarosban az Iza áradása fenyeget katasztrófával.

Szurdoknál az utak is víz alá kerültek.

Az áradás által okozott károkról részletes jelentés még nem érkezett be a közigazgatási hatóságokhoz.

Bukaresti tudósítónk jelentése alapján

nagy árvizeket okozott a bőséges esőzés Besszarábiában is, ahol az árvíz több helyen elöntötte a vasúti pályatestet.

Chisenev közelében egy vasúti hidat annyira alámosott az áradat, hogy az minden pillanatban beomolhat.

Belpolitikai rendszer- változást követelték a szociáldemokrata kongresszuson

Országsszerle gyűléseket tartanak a szocdemek

Bukarest, szeptember 24.

A romániai szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága az ország minden részéből Bukarestbe érkezett kiküldöttek részvételével megkezdte tanácskozásait. Lotár Radaceanu volt képviselő, a szociáldemokrata párt főtitkára részletes helyzetjelentést terjesztett a végrehajtóbizottság elé.

Rámutatott arra, hogy a szociáldemokrata pártnak is állást kell foglalnia azokkal a nagy problémákkal szemben, melyektől visszhangzik ma Európa.

— Történelmi idöket élünk — mondta Radaceanu — és nálunk éppen úgy, mint a külföldi államokban bebizonyult, hogy a kapitalista rendszer gyöngének mutatkozik a világkriszissal szemben. Az eddigi kormányok ahelyett, hogy igyekeztek volna megtalálni a kriszissból kivezető utat, nem tettek egyebet, mint csökönyösen ragaszkodtak a régi receptekhez és a háborúelőtti kontárpolitikát folytatták. Évek óta egyebet sem hallottunk a miniszterek részéről, mint üres ígéreket és fogadkozásokat. Amilyen mértékben szaporodtak az országban a mesiasások, ugyanolyan iramban haladtunk a katasztrófa felé. A kapitalista kormányok tehetetlensége egyet jelent a kapitalista rendszer csödjével.

A szociáldemokrata párttitkár ezután

rámutatott arra, hogy a mai helyzetben a párt kötelessége, hogy

követelje a sürgös és radikális belpolitikai rendszerváltozást, még pedig a szociálista megoldás kezdő lépéseinek azonnali alkalmazása után.

A végrehajtó-bizottság ezután Radaceanu ajánlatára elhatározta, hogy a közeli hetekben országsszerle gyűléseket fog tartani a párt tagjainak felvilágosítása céljából. Ugyancsak elhatározták a végrehajtóbizottsági ülésen, hogy a szociáldemokrata párt manifesztumot bocsát ki, melyben leszögezi a párt álláspontját a katasztrófális kriszissal szemben.

Ma délelőtt 8 órakor a párt végrehajtó bizottsága, a szakszervezetek kiküldöttjeinek és a parlamenti csoport tagjainak bevonásával folytatta tanácskozásait. Ezen az ülésen fogalmazták meg azt a manifesztumot, amelyet a szociáldemokrata párt néhány napon belül hoz nyilvánosságra.

A párt manifesztuma bejelenti, hogy a közel jövőben országsszerle tartandó gyűléseken a szociáldemokrata párt a romániai gabonaproblémákkal és a munkanélküliséggel kíván tüzetesebben foglalkozni.

Bejelenti a manifesztum azt is, hogy a párt éles harcot indít a leszerelés érdekében és követelni fogják, hogy a februári leszerelési konferenciára a szociáldemokrata párt nemzeti közszervezetét is hívják meg. Végül éles bírálatot mond a kiáltvány a fascizmusról, amely alatt jelenleg Románia népe is nyög.

A vendégipari kongresszuson sorra kerülnek az összes sérelmek

Egyhangulag megválasztották a régi vezetőséget

A szeszmonopólium-tervezet kritikája — Eltávolították a pincér-szakszervezet kiküldöttjét

Brassó, szeptember 24

A vendégipari kongresszus folytatása tegnap délután a főtitkári expozéval vette kezdetét. Szirmay Károly szövetségi főtitkár objektív beszámolójában ismertetette mindazon sérelmeket, amelyeknek orvoslásában a múlt év folyamán eljártak. Méltatta Cogorosián szaktársuk bukaresti érdemeit, akinek főleg a brevettaxák leszállításának érdekében tett lépései, jelentősen támogatták a szövetség ügyét. A pénzügyminiszteriumban a „szerezett jog” respektálását vívták ki a tekintetben Szabó Béni képviselőnek köszönhetnek sokat, akinek nagy szerepe volt a kérdés elintézésé körül. A főtitkár ráért a brassói és temesvári csoportok működésének érdemeire is, majd Pop-Cicio volt házelnök támogatásáról emlékezett meg. Közölte mindazokat az eljárásokat, amelyeket az italmérségi jog véklésére vonatkozólag a vásár- és ünnepnap délelőtti korlátozás kérdésével kapcsolatban tettek. A pénzügyminiszteriumban a záróra meghosszabbításáért járó díjak leszállítása ügyében, a kereskedelmi miniszteriumban pedig az újbóli maximálás érdekében jártak el.

A kongresszus tagjai ezután az 1930 folyamán életbelépett szesztervényről tárgyaltak, majd a szeszmonopol-tervezetet bírálták meg.

Aldica I. a brassói kiskereskedők szövetsége nevében szólalt fel.

Este 9 órakor a Korona éttermében bankettet rendezett a kongresszus vezetősége, amelyen számos felköszöntő hangzott el.

A kongresszus mai részét a tegnap elmaradt szövetségi közgyűlés előzte meg, amely tárgysorozatán főtitkári jelentés, azonkívül a költségvetés és számadások előterjesztése szerepelt. A vezetőség választásával kapcsolatban Latzina Viktor, a helybeli elnök emelkedett szólásra, aki a régi vezetőség maradását javasolta, a mit a kongresszus résztvevői egyhangulag helyben is hagytak. Fändrich elnök meleg hangon köszönte meg a bizalmat, egyúttal a vendégipari kongresszus folytatását jelentette be.

A szeszmonopol-tervezetnek a vendégiparra káros pontjait Becsky temesvári főtitkár ismertetette, egyben felszólította a kongresszus résztvevőit, hogy mindent kövessenek el a tervezet törvényesítésének megállítására érdekében. Szegő Árpád brassói szeszgyáros a szeszgyárosok szindikátusának a monopóliumra vonatkozó észrevételeit olvasta fel.

A kongresszus hevesen tiltakozik az italokkal való házalókereskedelem, a kifőzések és hasonló intézmények tisztességtelen versenye ellen.

A zeneszerzői díjakra vonatkozólag a kongresszus résztvevői felszólították a vezetőséget, hogy legfeljebb 350 lej havi összegre szállíttassák le ezt az összeget, Bukarestben, az illetékes helyen.

A vendégipari munkáskérdés tárgyalása előtt Latzina elnök, hangsúlyozva, hogy ez az ügy szigorúan belső természetű, arra

kérte a pincér szakszervezet jelenlétét, Biró nevű titkárját, hogy hagyja el a termet.

— ISMÉT REPÜL AZ „IGAZSÁGOT MAGYARORSZAGNAK.” Budapestről jelentik: Endresz és Magyar óceánrepülő repülőgépe, — mint ismeretes, — leszállása alkalmával sérüléseket szenvedett. A gép ma került ki a javítóműhelyből és hibátlan próbapilótát végzett, amely egy óra hosszágú tartott.

— KISÁLLATKIALLITÁS BRASSÓBAN. Az első erdélyi kisállattenyésztő egyesület vezetősége folyó hó 26-án és 27-én kisállatkiállítást rendez, amelyen többek között szakszerűen idomított rendőrkutyák mutatványait is láthatják az érdeklődők.

— A CSIKSZEREDAI PÉKEK BESZUNTETTÉK A HÁZILAG DAGASZTOTT KENYEREK SÜTÉSÉT. Tulósi-tónk jelenti: Szeptember 23-án a csikszeredai pékek beszüntették a házilag dagasztott kenyerek sütését. Indokolásuk ez: Ők egy öt kilós kenyert hat lejért sítnek ki, a kenyérbélyegtervény legújabb alkalmazása szerint pedig ugyanarra a kenyérre öt lejes bélyeget kellene ragasztaniok. Ezt a háziaszonyok nem akarják megfizetni, mert szerintük a bélyegtervény nem vonatkozik a házilag dagasztott kenyérre. A hatóságok szerint azonban vonatkozik, csak hogy nem a háziaszonyokat kötelezi, hanem a pékeket. A pékeknek teljesen igazuk van. A háziaszonyoknak is. Hol van hát a hiba?

tekintve, hogy a határozatot ugyis közli később a szakszervezettel. Vértess, brassói Európa kávéház tulajdonosa Biró maradása mellett, Gündisch (Nagyszeben) pedig ellene emelt szót. Biró kijelentette, hogy ha már mint titkár nevével részt a gyűlésen, akkor mint képviselő tudósítója marad a teremben, csak rendőri karhatalom igénybevételevel távozik.

Fändrich elnök erre felszólította, hogy haladéktalanul hagyja el a termet, mire Biró a jelenlétét detektív kíséretében el is távozott.

A kongresszus elhatározta, hogy a jártékkártya és rummy-körre vonatkozó monopóliumtervény megváltoztatása és a záróra-meghosszabbítási díjakkal kapcsolatosan, szintén megteszik rövidesen a szükséges lépéseket és intézkedéseket. Fändrich elnök ezután ismét szívélyesen köszöntötte a vendégipari kongresszus résztvevőit és bezárta a gyűlést.

Szerkesztői üzenetek

G. G. G. Mindenki, aki ipart űz, tehát az Ön által említett foglalkozásuaknak is, kell jegyeztenniök magukat a kereskedelmi és iparkamarába. A kötelesség elmulasztás természetesen a törvényszerű következzésekkel jár.

Egy régi előfizető. (205011) Innen nem lehet megítélni, hogy jó biztosítást kötött-e vagy sem. De arra nem is vállalkozhatunk, hogy életbiztosításokat felülvizsgáljunk vagy vizsgáltsunk. Tessék egy másik biztosítóintézet felfogását, tanácsát kikérni.

Diák. Ha Önnek nem ad igazolványt az adóhivatal az utlevélre, mert nem fizet adót akkor a szülőnek kell ezt kérnie az Ön számára. De ez esetben a szülőnek kell igazolnia előbb, hogy az esedékes adója ki van fizetve.

G. I. Köszönjük a figyelmet, de az a kűtű, amit szerencsére idejékorán eloltottak nem alkalmas rá, hogy a napi hírek rovatába kerüljön.

K. J. A képrejtvényeket átadtuk az Ifjúság rovat-vezetőjének. Állást, sajnálatunkra, nem tudunk juttatni.

G. S. Magyarországon lakó magyar állampolgárok biztosítására vonatkozik a valorizációs rendelkezés. A kívánt címet Marosvásárhelyen bármelyik biztosítóintézet megadja.

Állampolgárság. Egyelőre nincs szó az új állampolgársági törvényről. De a régi alapján Önnek és hasonló sorsban évező társainak, ha itt született és „csak kimaradt a listából”, a régi törvény alapján módjuk van megszerezni az állampolgárságot, anélkül, hogy képviselői, vagy más segítséget kellene hajszolni. Egy kicsit hosszabban tart, pár ezer lejbe is kerül, de az utja egyenes. Tessék megindulni.

M. Béla. Mária anyakirályné jelenleg Törösváron (hivatalos neve Bran), Fogaras megye, a királyi kastélyban lakik.

K. A. A reklamált tudósítás is csak hétfőn érkezett be, az újabban küldöttel együtt. Ugy látszik, a postai szállítás, vagy a kézbesítés nem egyenletes. Ezzel tehát számolni kell.

A nyugatban Ausztria. Köszönjük a különben tartalmas cikket, de anyaga már idejét múlt, s egyébként is el vagyunk halmozva cikkekkal, tudósításokkal s így becses ajánlatára nem reflektálhatunk.

A. K. I. Sablonos elmélekdedések, melyeknél sokkal ötletesebbeket és eredetibbeket sem közlünk.

V. F. Csak annyit mondhatnánk most is, s mennyit a tudósítás jelentett. De ott még világosan is megértük, hogy kik vannak érdekelve. Különben is nem rendelkezésről, hanem csak lehetőségről van szó: állítólag új sorozást rendeltek el, 1925-ig visszamenőleg. Tehát még egyáltalán nem bizonyos.

Dr. D.-né. Igen, Vécsey Zoltán, a Siró Város írója, fia a néhai Vécsey János fogarasi tanárnak.

„Az ember sorsa írásban van megírva.”

Minden életbevágó kérdésben kérje PITHYA tanácsát.

PITHYA psycho-graphologus

Fogad 11—1 és 4—7. Brassó, Kórház-utca 49. — Családtagok, üzletelők, alkalmazottak, perelienfelek stb. kézírása elhozandó.

Hírek

Tomcsa Sándor:

Alkony 1931 őszén

A nyirkos szél plakátronyokat libegtet, melyen egy jós ajánlja képességeit, melyek „Önt üzletközléséi alkalmával, óriási előnyökhöz juttathatják...”

Egy földszintes ház törött ablakán át gyereksírás és egy vijjogó asszonyi hang patakzik ki: „...e se tud megdögleni, az Isten is csak onnan vesz el, ahol egy pan...”

Két szürke, mohós-szakállú öregeske megy a még csepegő ereszek alatt. A magasabb, mintha nyársat nyelt volna, mint ha koporsó után menne; a másik kicsi, kövér, lötyögő husu, süket. Kopog a botjuk, köhécselnek. A magasabb megbóki a süketet: „...hallá-e? ... azt mondják, káracsnyig nem kapunk nyugdíjat...” A kövérkés kitágult szemekkel bámul, míg az elhomályosult utakon tudatába furja magát a kijelentés, aztán arca elorzul s könnyei az orra mellett szaporán futnak le szakállába...

Egy üzletajtó kidágódik s egy aktakész ur visszaordít az ajtóból: „na hát majd én megmutatom, bűdös parasztl!” Látszik, hogy bent két ember lefogja a kereskedőt.

Varjak kerengnek a templom keresztje körül, a piszkos felhők alatt.

A rendőr egy részeg székely atyafit lökdös, mögöttük egy halott-szemű anyóka véres arccal.

A temetkezési intézet kirakatába gyászjelentést tesznek ki: „...élt 24 évet...”

Egy autó defektben haldoklik a járda mellett. A gazdája extázisban, káromkodva rugdossa... Röhögő tömeg veszi körül.

Ifju, erős emberek télenül ténferegnek a kirakatok előtt.

Egy beteg-szemű gyerek fültöpon dob egy lucskos-szörű kutyát.

Egy tisztelkoru hölgyön egész divatos porge-kalap van.

Egy kislány surran ki párás arccal egy kapu alól...

Közben az alkony estévé sűrűsödött.

És ezen az estén ezt olvastam: „...tájekezünk az élet megnyilvánulásaiban csakis a szépet meglátni...”

— EGY ROMÁN PILÓTA-KISASSZONY EJTŐERNYŐVEL 6000 MÉTER MAGASBÓL UGRIK LE. Bukarestből jelentik: Smaranda Braescu kisasszony, a híres román ejtőernyős repülőn elhatározta, hogy megdönti az amerikai 5000 méteres ejtőernyős rekordot és hater méter magasból fog leugrani. A merész lány a napokban fel fog repülni Romeo Popescuval, a kiváló román pilótával a Baragan hegység fölé és hater méter magasból, ejtőernyővel le fog ugrani. A merész kísérletet óriási érdeklődés előzi meg.

— OKTÓBER ELSEJÉN ÉLETBELEP A ROMÁN-MAGYAR VASUTI ÁRUTARIFA. Budapestről jelentik: A magyar és román áru- és személyszállítási tarifa október 1-én lép életbe.

— KIRABOLTAK A KASSZÁT ÉS NEM VOLT BENNE EGYETLEN BANI SEM. Szatmárról jelentik: Tegnap éjszaka a szamoskrassói fogvasztási szövetkezet üzletközlésének falát ismeretlen tettesek kibontották, hogy a szövetkezet kasszáját kirabolhassák. A sikerült falkibontás után széjjelszedték a kassa körül levő állványokat, leszedték róla az árut, kifeszítették az üzlet vasajtaját, hogy azon át a kasszát ki tudják vonszolni. Végre az utcán volt a kassa, amelyet a szomszédok lopott szekéren az iskola kertjébe vittek, ott felfeszítették és megállapították, hogy — a kasszában egyetlen bani sincs. Ma már becsutelt munkából sem lehet megélni!

ASTRA (Apolló) MOZGÓ BRASSÓ

Ma és a következő napokon:

Farsang tündére

Kálmán Imre világhírű operettje nyomán készült beszélő és éneklőfilm.
Főszerepben: Anny Ahlors, Verabos Ernő, Viktor de Kowa, Julius Falkenstein, Szőke Szakáll és Walter Janssen.

Következő műsor:

„Az erdészlány”

Bruno Granichstädten operettjének filmváltozata.

Főszerepben: Irene Eisinger, Paul Richter, Oskar Karlweiss, Andre Pilot és Haimy Tibor.

— MAROSMEGYEI HIREK. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Szerdán éjszaka a marosvásárhelyi rendőrség, razzia alkalmával megállapította, hogy Kósa Ábrahám és Noé Albert pékek nem alkalmazzák a kenyérbélyegyet. A két péket 20—20.000 lej pénzbírságra ítélték. — Körtefája és Gernyeszeg katolikus lakossága közadakozásból és közmunkával új templomot építtetett. Az új templomot szeptember 27-én, vasárnap szenteli fel Balázs Ferenc preláts kanonok. Az ünnepség után népmulatságot rendez a környék fiatalai. — Disznajó községben a kályhaszobából kipattanó szikra felgyújtotta Szabó Ádám gazdálkodó házát. A kár, amely biztosítás révén megtérül, 50.000 lej. — Maroshévízen Bauer Izsák borkereskedő üzletét Nut Gligore kifosztotta és 35.000 lej értékű bort, cipőárut és készpénzt zsákmányolt. A csendőrség letartóztatta a betörőt. — A marosvásárhelyi pénzügyigazgatóság a mai napon megkezdte a nyugdíjak kifizetését. Egyelőre 2000 lejig fizetik ki a nyugdíjasokat.

— ÖT ÉV MULVA LELEPIEZETT GYILKOSOK. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: 1926-ban Gyimesközéplakon megölték Antal György községi jegyzőt. A gyanú nevelt fiára, Antal Gyulára esett, akit azonban a csikszeredai törvényszék bizonyítékok hiányában felmentett. 1930-ban Nagy Miklós galaci lakos Petcu József detektív segítségével törbetsalta Antal János gyimesközéplaki fiatalembert, aki aztán bevallotta, hogy a gyilkosságot ő követte el. A csikszeredai törvényszék felmentette, de a marosvásárhelyi ítélőtábla Antal Jánost és Mihai Géza nevű bűntársát 10—10 évi fegyházra ítélte, míg a gyilkosság harmadik résztvevőjét, Sinkó Pétert 3 évi börtönnel sújtotta.

— A BORBÉLYOK A VASÁRNAPI MUNKASZÜNET ELLEN. Temesvárról jelentik: A temesvári borbélymesterek gyűlést tartottak, amelyen határozatot fogadtak el a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény megváltoztatása érdekében. Elkészített memorandumukban arra kéri a kormányt, hogy a borbélyoknak vasárnaponként is legyen szabad legalább két óra hosszát nyitva tartani, mert a tapasztalatok szerint rengeteg ember hagyja vasárnap reggelre a borotválkozást. Ezek most valamennyien az önbortválkozás rendszerére tértek át, ami a borbélyokra igen hátrányos. A memorandumot küldötték a csikszeredai prefektushoz, de elküldötték az ország valamennyi borbélytestületéhez is, hogy súlyát csatlakozásukkal növeljék.

A csiki erdőpanamák ügye. Bukarestből jelentik: A semmitőszék új vizsgálóbíró delegált a csiki erdőpanamák ügyében, amelybe, mint ismeretes, Dobrescu Aurél volt földmívelésügyi államtitkár is bele van keverve. A semmitőszék határozat indokolása, hogy az eddigi vizsgálóbíró részéről elfogultságot állapítottak meg, ami kizárja az igazság felderítését.

— A BRASSÓI TURISTAEGYESÜLET választmányja pénteken, e hó 25-én este 8 órakor a Redoute-éttermének külön helyiségében ülést tart, melynek tárgya a nagyközházi turistaház új gazdájának a megválasztása.

— FELTAMADT EGY „HALOTT” JASI MELETT. Bukaresti tudósítónk jelenti: Nem mindennapi eset játszódott le a Jasi mellett levő Costuleni községben. Egy Vasile Schileru nevű földműves váratlanul rosszul lett. A házbeliek egy napi várakozás után megtették a szükséges intézkedéseket a „halotti” eltemetésére. Összegyűlt a gyászoló tömeg és a papot várták. Közvetlenül a temetési menet elindulása előtt a koporsóból gyanus mozgolódás hallatszott. A gyászolók között óriási pánik tört ki. Felnýtították a koporsót és akkor látták, hogy a köztisztviselőben álló és halottnak vélt ember mozog és nyitott szemekkel bámul a körülötte állókra. Tetszhalott volt. A halotti tor helyett örömmulatságot rendeztek a megrádt falusiak.

Fizessen elő a

BRASSÓI LAPOKRA

hogy mindennap rendszeresen olvashassa az ország legértelmesebb és legjobban szerkesztett napilapját és hogy ne mulasszon el egyetlen folytatást sem

Vécsey Zoltán:

A síró város

című gyönyörű regényéből. Új előfizetők az előfizetési példányunk beindításáig megjelölt regényfolytatásokat egyszerre, díjtalanul megkapják.

* SATOROS UNNEPI ISTENTISZTELEK A BRASSÓI ARVAHAZ-UTCAI ZSINAGÓGABAN. Szeptember hó 25-én, az ünnep előestéjén, délután 5 óra 15 perckor. Szeptember hó 26 és 27-én reggeli ima délelőtt 9 órakor. Az ünnep második napján hitszónoklat. Szeptember 26-án esti ima délután 6 órakor.

* „RUMBA” a jövő tánc-sajson slágere! Karaktere: fesztelenség, életöröm, pezsgő rhytmus. Tanítja az október 1-én kezdődő tanfolyamain Izsák-iskola, Brassó, Vár-utca 110. sz.

— KÉT MAGYAR NYOMORGÓ MUNKANÉLKÜLI BETÖRÉSI KISERLETE BUKARESTBEN. Bukarestből jelentik: A bukaresti rendőrség tegnap rajtakapott két betörőt, a mint ki akarták furni a Cronos ékszerüzlet pincéjét, hogy azt kifosszák. A betörőkre a házban lakó ügyvéd lett figyelmes, aki azonnal értesítette a rendőrséget. A két betörőről megállapították, hogy Imre József és Szabó Lajos állásnélküli munkások, akik elkeseredésükben vetemedtek betörésre.

— BUNDAT LOPOTT EGY ISMERETLEN HÖLGÝ. Rosenberg Simon brassói szücsment ravaszul végrehajtott trükkkel károsított meg egy ismeretlen tolvajról. Megjelent az üzletben és két bundát vitetett fel a Koronaszállóban levő lakására. A bundákat egy tanuló lány vitte és az ismeretlen hölgy neki kezdett a próbálásnak. Azzal az ürüggyel, hogy a bundát megmutatja a szomszéd szobában levő férjének, eltávozott és megszökött. A kár 20 ezer lej. A rendőrség keresi a szélhámosnót.

— ERDELYI UTJA NAGYMAGYARORSZÁGTÓL — NAGYROMÁNIAIG cim alatt Mikes Imre tollából lapunkban leközölt óriási feltűnést keltett munka könyvvalakban is megjelent. A rendkívül szép kiállítás, két kötetből álló könyv ára füzve 160 lej, aranyozott vászonkötésben (egybekötve) 200 lej. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

— KEMÉNY TEL LESZ. Bukarestből jelentik: A meteorológiai intézetek jelentése szerint az idei tél feltűnően mosoha és hideg lesz. Erről tesznek tanubizonyosságot a különböző nemzetközi számítások. A bukaresti meteorológiai intézet véleménye egyébként egyezik a külföldi véleményekkel a tél mostohaságát illetően.

— NÉGY CSIKMEGYEI PÉNZÜGYI TISZTVISELŐT FÜGGESZTETTEK FEL. Tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszterium azonnali hatállyal felfüggesztette Pasta csikszeredai pénzügyi ellenőrt, valamint Ulea, Muresan és Moldovan gyergyói adóhivatali tisztviselőket. A csoportos felfüggesztés indoka: különböző szabálytalanságok. A miniszteri rendelkezés még a pénzügyigazgatóságot is megleppte. Itt nem is sejtették, hogy körzetükben súlyos visszaélések játszódtak le. Hát nem érdekes?

— HÁROM MADÉFALVI VASUTI TISZTVISELŐ BESTIÁLIS CSELEKEDTE. Tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt egy csikszenttamási 15 éves kislány gyalogszerrrel indult meg Csikszeredába, hogy szolgálatot keressen. Utközben, Rákoson, összetalálkozott egy Agnes nevű cigányasszonnyal, aki segítséget ajánlott a tapasztalatlan leánykának s megígérte, hogy szolgálatba helyezi, ha vele megy. A cigányasszony a madéfalvi állomásra vezette a gyermekleányt, ott elhelyezte az egyik emeleti szobában s aztán magára hagyta. Pár perc múlva három románul beszélő vasutas rontott a szobába, ahol rövid dulakodás után erkölcselen merényletet követtek el az élnémitott és lefogott gyermekben. Azután kidobták az állomásról. A kislány a borzalmas eset után a csendőrséghez menekült, ahonnan Tompa rákosi orvoshoz irányították, aki hivatalosan is megállapította, hogy a szerencsétlen leányka bestiális merénylet áldozata lett. A csendőrség a bevezetett nyomozás után elfogta a kerítő cigányasszonyt, aki bevallotta, hogy a leányt Catane Vasile forgalmi tisztviselő lakására vezette. Catane rövid vallatás után társait is kiszolgáltatta, Storiloi Anton és Vasilescu nevű forgalmisták személyében.

— NAGYSZEBEN IS MEGKAPTA AZ INTERIMÁR BIZOTTSÁGOT. Nagyszébenből jelentik: A belügyminiszter a felosztott városi tanács helyébe interimár bizottságot nevezett ki és pedig öt román és négy szász, ami az idáig vezetőszeretpet játszó szászág döntő befolyását a városi életre megdöntötte. A szbeni szászág annál fájóbban és elkeseredettebben fogadja ezt a visszazoritást, mivel Brandsch minisztert, aki nagyszébeni polgár és odaváló képviselő, meg sem kérdezték az interimár bizottság tagjainak kinevezése előtt.

* EREVAN szőnyegkiállítás, Brassó, Kolostor-utca 36. (Jegyezze meg jól a címet) még csak 5 napig marad városunkban. Átköltöztünk miatt a szőnyegek árát leszállítottuk 1800 lejre négyzetméterenként. Kérjük a közönséget, hogy saját érdekében kiállításunkat meglátogatni sziveskedjék. (be)

— Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókura különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A

Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

* KONFIRMÁCIÓI ELŐKÉSZÍTÉS. A brassói református lelkési hivatal tudatja, hogy a konfirmációi előkészítés szeptember utolsó vasárnapján, 27-én délután 4 órakor kezdődik és tart minden vasárnap délután 4—6-ig. (e)

* SZÜRET BRASSÓBAN. A brassói római katolikus egyházközség vezetősége az iskolák növendékei számára valóságban is be akarja mutatni a szüret igazi lefolyását. — Ezért rendes szőlőprést vásárolt és az elmúlt kedden délután a zárda udvarán szőlőt préseltek, igazi szüretet tartottak. — A növendékek nagy érdeklődéssel szemlélték a szőlő zuzását, préselését, a must folysását és nagy örömmel élvezték a jó édes mustot. — Vasárnap délután 2 órakor a fiúiskola udvarán is újból bemutatták a szüretet, hogy így azok is lássák, akiknek még nem volt alkalmuk szüretet látni. — Beléptidő nincs. — Mustot, vagy szőlőt ott a helyszínen lehet vásárolni. (e)

* AZ URODONAL a világ legismertebb hugasavoldó szere, mely mossa a vesét, megszabadítja a szívet, májat, idegszálakat, izmokat és ízületeket a hugasavlerakódásoktól és ezzel elejét veszi sok közleledő betegségnek, amelyek különben idővel a szervezet teljes elpusztítását eredményeznek. Urodonat alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz és forrásó. (be)

— Földet kapnak a szörénymegyey hadirokkantak. Lugosi tudósítónk jelenti: Az agrárreform évek óta folyamatban levő végrehajtása során száziz szörénymegyey földigényjogosult hadi rokkantak nem részesítettek földben, a szörénymegyey agrárhatóságok. Az igényjogosult hadirokkantak nemrégiben igen heves akcióit indítottak törvényes igényeik kielégítése érdekében, mire a földmívelésügyi miniszterium most egyenes utasítást adott a szörényi prefektusnak a jogosultságukból eddig kijátszott hadirokkantak földigényének haladéktalan kielégítésére. A miniszterium utasítására Lugoson egy külön agrárkomissziót alakítottak, melynek feladata lesz a földtelen hadirokkantak részére a törvény szerint járó földiletmények sürgős kimérése. A speciális agrárbizottság már meg is kezdte tevékenységét a vármegyey prefektus elnöklete alatt.

* Biri néni szakácskönyve a legjobb — ezt tanúsítja legalább 15000 asszony. Csak ezt fogadja el! Ára kemény felvászonkötésben 130 lej. Kapható mindenütt. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

ÖT LEJJELE A MAXIMÁLIS ÁRON ALUL. Máramaroszigetről jelentik: Máramarosmegye husfogyasztása a minimumra zsugorodott. Az inség vármegyeyében még a jobb időkben is alig ettek húst, a mostani nyomorúságos viszonyok között pedig húst egyáltalában nem esznek. A kivétel teljesen pang, mert a magas fuvaroköltségek mellett a máramarosi marha nem kap helyet az élőállat szindikátus kiviteli kontingensében és így a máramaroszigeti mészárosok négy-öt lejjel olcsóbban kínálják már a húst, mint ahogyan annak árát a hatóság maximálta. — Jellemző, hogy a helyőrség jövő évi hus-ellátását mindössze kilónként tizenkét és fél lejjert vállalták.

„Az ember sorsa irásban van megírva.”

Minden életbevágó kérdésben kérje PITHYA tanácsát.

PITHYA psycho-graphologus

Fogad 11-1 és 4-7. Brassó, Kórház-utca 49 — Családtagok, üzleilelek, alkalmazottak, perellentek stb. kézírása elhozandó

Elutazás miatt mélyen gyári áron alul!

Gyapju és pamut kötött

Női Pulloverek	Lei	95 — 200
Női mellények		95 — 200
Női kabátok		200 — 400
Gyermekek pulloverek		35 — 100
„ mellények		35 — 100

ZUCKERMANN

BRASSÓ, Arvaha-utca 15 sz. (Művelőiskola)

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forrócsővek állandóan raktáron.

„Armatura” r. r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

— Miklós királyi herceg a Resiczai vadászaton. Resiczabányai tudósítónk jelenti: Miklós királyi herceg szül kísérével Resiczabányára érkezett, hogy a Resicza-Művek tulajdonát képező nagy kiterjedésű vadászterületen most folyó őszi vadászaton részt vegyen. A herceg a Resicza-Művek vendége és vadászattal néhány napot fog eltölteni a Resicza erdő-uradalmaiban.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárás váratlanul szokatlanul zordra változott. A prognózis szerint változékony, rendkívül hűvös, szeles és különösen Európa keleti részein esős idő várható, a hegyvidékeken havazással.

— Resiczai hírek. Resiczabányai tudósítónk jelentése: Sulyos csalásnak és hamisításnak jöttek nyomára a napokban a Resicza-Művek élelmiszeri adminisztrációjánál, ahol felfedezték, hogy ismeretlen tettesek az üzem élelmiszer-utalványaival visszaéléseket követtek el és a Resiczát több ezer lej erejéig megkárosították. Az élelmiszeri adminisztráció irodahelyiségéből ugyanis utalványblanketták tűntek el, melyeket a tettes kitöltött, az aláírásokat ráhamisította és eddig a város különböző élelmiszer-kereskedéseiben közel tízezer lej értékű kivevő hamis utalványokat váltott be élelmiszerre. A rendőrségnek hosszas nyomozás után végre tegnap sikerült a tettest egy Stóia János nevű gyárimunkás személyében leleplezni, akit kihallgatása után átadtak az oraviczai ügyészségnek. — Kéves híján emberhalállal végződő üzemi szerencsétlenség színhelye volt tegnap a Resicza-Művek Martin-olvasztó helyisége. Eddig még felderítetlen okok következtében az üzemi helyiségben készenlétben levő karbid explodált és csak a véletlennek köszönhető, hogy a robbanás nem járt súlyosabb következményekkel. A robbanás következtében egy a közelben dolgozó gyári munkás, Kestner Ferenc sérült meg csupán, aki arcán, fején és felső testén szenvedett sulyos, de nem életveszélyes sebesüléseket. A szerencsétlenség ügyéből kifolyólag a vizsgálatot megindították. — A munkanélküliség és áldozatainak hosszú sora egy újabb tragikus esettel szaporodott tegnapelőtt Resiczabányán, ahol a gyárüzem egy már régóta munka nélkül levő fiatal munkása, Schottl János önkéntesével vetett véget az életének. A 26 éves fiatal munkás meguntva a hosszú idő óta tartó nélkülözéseket, kétségbeesett helyzetében öngyilkosságra szánta magát. Tegnapelőtt este a lakásán felakasztotta magát s amikor végzetes tettét másnap reggel a hozzátartozók észrevették, már halott volt.

ASPIRIN-tabletták 20 és 2 darabos eredeti csomagolásban, biztosítják a valóságot

Már az egyetemeken is kezdődik:

A kolozsvári egyetem néhány fakultásán augusztus óta nem kaptak fizetést a tanárok

Sztrájkkal fenyegetőznek a kifizetetlen professzorok — 180-ról 10-re szállították le az ösztöndíjjak számát

Bukarest, szeptember 24.

Nem új dolog, hogy nem fizetik rendszeresen a tisztviselőket. Ez már így van azóta, mióta Romániában utra eresztették az első deficitese állami költségvetést. A tisztviselők nemfizetése megint kísért az egész vonalon és a sok közül kiragadunk egy kézenfekvőbbet.

Ertesüléseink szerint a kolozsvári egyetem egyes fakultásainak tanári kara két hónap óta nem kapott fizetést. Így többek között nem kaptak fizetést az anatómiai, gyógyszerészeti és gyermekgyógyászati fakultásokon. Ezeknek a tanároknak a helyzete különösképp nehéz, mert nagyrésztük olyan pozícióban van, hogy semmi más foglalkozásuk nincs az egyetemi oktatáson kívül.

A ki nem fizetett tanárok sorából olyan keseredett hangok hallatszanak, hogy amennyiben nem kapják meg sürgősen fizetésüket, úgy október 1-én sztrájkba lépnek.

Terv szerint ugyanis október 1 és 15 között lesznek az egyetemi beiratások, 15 és 25 között zajlanak le az őszi szigorlatok, november 1-én pedig megkezdődik a rendes egyetemi oktatás. Amennyiben eddig az időpontig nem kapják meg fizetéseiket az egyetemi professzorok, úgy minden munkát beszüntetnek.

Az egyetemi tanári kar egyébként intervenált a közoktatásügyi miniszteriumban és kérte a költségvetésben megállapított laboratóriumi és egyéb tanok-

tatási szerek beszerzésére előirányzott összegek kiutalását. Az a helyzet ugyanis, hogy a kolozsvári egyetem csak egy minimális hányadát kapta meg ezeknek az összegeknek, holott a szükséges dolgok bevásárlását már régen meg kellett volna ejteni.

Egyetemi körökben nagy elkeseredést váltott ki, hogy a kormány a krízisre való hivatkozással az egyetemi ösztöndíjak számát 180-ról 10-re szállította le.

Novemberben lesznek a jugoszláviai választások

Belgrád, szeptember 24.

Amikor Sándor szerb király szakított a diktatórikus kormányformával és visszaállította a parlamentáris kormányzati rendszert, Jugoszlávia politikai körében bizonyossá vált, hogy a választásokat még október közepéig megejtik. A választások kiírására vonatkozó rendelet azonban egészen tegnapig késett. Szerdán írta ugyanis alá az uralkodó a választások megejtését elrendelő dekrétumot. Ez úgy intézkedik, hogy

a kétkamarás parlament képviselőit és szenátorait november 8-án válasszák meg.

Az új jugoszláv parlament megnyitó ülését a rendelet december 7-re tűzte ki.

— A SZÜLŐANYÁK ÉS A PÉNZTELEN. SztG. Dicsőszentmártonból jelentik: A mai gazdasági viszonyokat még a szülőanyák is megérzik. A magyar éra alatt úgy volt, ha egy falu a szegénységére hivatkozott, hogy nem tud diplomás bábát fizetni, az állam évente erre a célra megfelelő szubvenciót adott. Így volt ez a Consiul Dirigent uralma alatt is, azonban ennek feloszlása után, megszűnt a szubvenció. A községek anyagi helyzete nem engedi meg, hogy egy bábának rendes fizetést adjanak, melyet azután a szülő nők synylenek meg, akik kénytelenek hozzá nem értő asszonyokat hívni a szüléshez. Kisküküllőmegyeben a bábának jár a szülés alkalmával 500 lej, azonban ezt az összeget a gazdák nem képesek megfizetni. A napokban Stef Dumitru Borzás községi gazdálkodó felesége bevitte héthetes gyermekét dr. Sároiu Juon városi orvoshoz, aki megállapította, hogy a gyermeknek tetanusis van, tehát nem is menthető meg. A gyermek másnap még is halt tetanusban, melyet úgy kapott, hogy a köldökzsinór elvágása piszkos ollóval történt. Dr. Sároiu jelentést tett az esetről a vármegyei tiszti orvosnak, aki elrendelte annak megállapítását, hogy ki volt az az asszony, aki képesítés nélkül segédkezett a szülésnél.

— Vizsgálóbiztost küldött ki a munkaügyi miniszterium a bánsági munkanélküliség érdekében. Oraviczabányai tudósítónk jelenti: A Bánságban, de különösen a bányavidéken, a Resicza-Művek gyári és bányaüzemeiben a munkanélküliség az állandó munkáselbocsátások következtében az utóbbi hónapok folyamán már olyan döbbenetes arányokat öltött, hogy a munkanélküliség fenyegető veszélyre a kormány is felfigyelt és Soneriu munkaügyi miniszteriumi vezetőtitkár személyében vizsgálóbiztost küldött ki a munkanélküliség okainak kivizsgálására és a segítség módjait megállapítására. Mint ismeretes, a Resicza-Művek gyári üzeménél még állandóan tart a leépítés s hónapról-hónapra újabb munkástömegeket dobna ki a kényértelenség és munkanélküliség bizonytalanságába, úgy, hogy ez idő szerint a Resicza-Műveknél alig dolgozik a háború előtti munkásállomány egytized része s a városban a munkanélküliek ezrei állanak kétségbeesett reménytelenséggel a bekövetkező tél előtt. Hasonló a helyzet az UDR aninai bányaüzeménél is, ahol ugyancsak állandóan folynak a munkáselbocsátások. Mindezeknek a tetejébe az állam maga több mint hatszázmillióval tartozik évek óta a Resicza-Műveknek, a mely e nagy összegű kintlévőség következtében is kénytelen üzemi tevékenységét állandóan redukálni. Soneriu miniszteriumi vezetőtitkárt tehát a bánsági bányavidék aggasztó és veszedelmes arányú munkanélkülisége olyan súlyos probléma elé állítja, amelyet aligha lesz módjában megoldani.

VÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRO VÁROS

A sertésakció kudarcot vallott, a drága pénzen vásárolt hizók közül igen sok hullott el a járványban és ez a pont éles vitát provokált. Aztán elültek a szenvedélyek és monotonon folytatta munkáját a tanácsko生ó gépezet. De a nagy összecsapás mégsem maradt el. A minden kormányt kiszolgáló indítványt terjesztettek be, hogy fejezze ki bizalmát a város az új kormányban. A Kossuth-kép tövében ülő örök kurucok sorában nyugtalan mozgolódás támadt, az öreg patikus, aki három évtizede a megalkuvás nélküli ellenzéki képviseli itt, megsodorja fehér bajuszát, pártbarátai már tudják, hogy ez mit jelent és várakozással néznek rá, de a felszólalást megelőző valaki a szélsőbaloldaltól. Egy közléstermetű, szélesvállú, hajlotthátú férfi áll fel, hosszú karjait, amelyek a gyalu örökös használatában nyultak meg, előrelenyújtja és beszélni kezd. Hangja a született népszónoké, kellemesen cseng, de néha erőteljesen zug a megbolygatott tanácsko生ó terembe, beszédének éles logikája annyira következetes, hogy politikai ellenfelei — és ebben a teremben mindenki az — szinte lenyűgözötten hallgatják. A Kossuth-pártiak részéről olykor-olykor helyeslő zugás kíséri szavait, a jobboldaliak kényelmetlenül feszengenek helyükön.

— Önök újból bizalmi nyilatkozatot akarnak liferálni az új kormányban, a mely csak most kezdte meg működését és amelynek programja semmiben sem különbözik a volt kormány programjától. Én ehhez a bizalmi nyilatkozathoz nem csatlakozhatom, nem csatlakozhatom pedig főleg azért, mert ennek a kormánynak programjában nincs benne az általános, titkos választói jog, sőt ennek a kormánynak a tagjai az általános, titkos választói jognak határozott ellenségei.

Itt egy kis szünetet tart Bognár Miklós asztalosmester, aztán emelt hangon folytatja.

— Egyedül állok ebben a teremben, a kít a város szervezett munkásságának akarata küldött ki, hogy résztvegyek a város sorsának intézésében és képviseljem a munkásság érdekeit. Önök itt mind egy más osztálynak, a város polgári elemének a képviselői...

— Mi a munkásság érdekeit is képviseljük... Nem teszünk különbséget polgár és polgár között... Önök képviselik az osztályharcot és önök bontják meg a társadalmat...

Bognár a jobboldal felé hajlik.

— Nem tehetnek szemrehányást a magyar munkásságnak. Ez a jogából kismizett társadalmi osztály hűségesen teljesítette kötelességét az állammal és a társadalommal szemben...

Ezeket a szavakat már általános taps fogadja.

— De ennek az osztálynak szenvedései mérhetetlenek. A munkások a lövészárkokban szenvednek, emberfeletti szenvedéseket tűrnek és szenvednek lélekben is, amikor az otthonról kapott levelekből azt kell olvasni, hogy az asszony, meg a gyerek is szenved, nélkülöz, inséget lát.

— A tizenkettedik órában emelem fel szavamat. Én nem tartozom a hurá-patrióták, az imperialista békéről ábrándozók és az ilyen győzelmet kívánók táborába. Én békét, emberséges és becsületes békét kívánok, inkább ma, mint holnap. Aztán kezdjük meg az új Magyarország felépítését. Én nem vagyok optimista sem, sőt bevallom, sötét színben látom a jövőt, bár magyar lelkem megborzad ennek a fenyegető jövőnek a képeitől. De forduljon bármiképpen ennek az országnak, ennek a nemzetnek a sorsa, de kell látni, hogy a nemzeti társadalmat

6 új alapokon kell felépíteni. Ez a véres tűzözön választóvonal a múlt és a jövő között, nem mehetnek a dolgok úgy tovább, ahogy eddig mentek. A munkásság nem maradhat továbbra is társadalmonkívüli osztály. A magyar munkásság harcéri magartatásával és a hinterlandban való viselkedésével is kiérdemelte, hogy mint építő elemet vegyék tekintetbe és úgy bánjanak vele...

— Így is van... így is van... zug a jobboldali kórus.

— Nincsen így — és Bognár erőteljesen rácsap az asztalka lapjára. Nincsen így, mert a felsőbb osztályok a magyar munkást kizárták az ország és a társadalom sorsának irányításából. A háborús kötelességekből kirótták ránk a részünket, jóval nagyobb ez a rész, mint ami a többi osztályt terhelte...

— O... O-ooóh...

— Hát mi részesedést követelünk, ugyanilyen részesedést követelünk a jogokból is. Mi a munkásosztály véres áldozatainak, az elszennvedett háborús nyomorúságnak jogcímén jelentkezzünk. És ezért követeljük az általános, titkos választójogot.

— Én tehát a betérjesztett bizalmi indítvánnyal szemben azt a javaslatot teszem, hogy forduljon a város beadványával a kormányhoz és követelje az általános, titkos választójog törvényjavaslatának benyújtását. Ez a város mindig büszkélkedett azzal, hogy Felsőmagyarország vezetővárosa. Mindig büszkélkedett azzal, hogy haladó és demokratikus szellemű polgárság lakja. A város érdekében és egész ország érdekében kérem önöket, legyenek kezdeményezői ennek a modern reformtörökvésnek!

— Vigyázzanak az urak! Ha ezt a jogos kérésünket megtagadják, ha minket továbbra is kizárnak az ország sorsának intézéséből, elveszítjük érdeklődésünket az ország sorsa iránt...

— Ez forradalmi hang... süvit bele valaki...

— Forradalmi hang?... És ha az volna? Keleteurópában a világ legszabszolutisztikusabb uralmát nem döntötte-e meg a forradalom?...

Most már a karzat is beavatkozik, főgnár párhívei zajos tüntetésbe kezdenek, a polgármester erőlyesen csönget és a karzat kiüritésével fenyegetőzik. A vihar veszedelemmel fenyeget, de Bognár széles gesztusokkal gyüri maga alá a kiöbbsant szenvedélyeket...

— Nem akarok forradalommal fenyegetőzni, én csak a józan belátásukra apellálok. A magyar történelemre hivatkozom, amely a mohácsi vész utáni zord időkben megmutatta, hogy milyen nemzeti veszedelmet jelent, ha egy egész társadalmi réteget jogtalanul tesznek és kizárnak az alkotmány sáncáiból... Az az osztály elveszti érdeklődését a nemzet közös ügye iránt... Most még könnyű a nemzet egységét megteremtetni... A munkásság még most beéri az általános választójog nagy vívmányával... De ki tudja, holnap beéri-e majd ennyivel?... Ki tudja!...

A terem zsiibongott, ideges gesztusok vibráltak és senki sem vette észre, hogy Bognár már leült, karjait keresztbe fonta és nyugodtan néz maga elé... A vita továbbtart, élénk és szenvedélyes... A szavazást elrendelik, a bizalmi indítvány keresztülmegy, az általános választójogra vonatkozó indítvány szótöbbséggel megbukik. Csak a Kossuth-pártiak és a radikális polgáriak, akikről köztudomás, hogy a szabadkőműves páholy eszméit képviselik, szavaznak mellette. A városatyák még eloszlóban, még az utcán is apró csoportokba verődve élénken vitakoznak. Pistának a füleit meüiti egy fenyegető hang:

— Meglássátok, Bognárt még ma este le fogják tartóztatni... Forradalomra bujtotagott...

Bognár beszéde lett volna a nap nagy szenzációja... De ebben a pillanatban a Kossuth-utca irányából rikkancsok rajja zudul ki a Fő-utca. Lapokat lobogtatnak és éles hangon süvitik a megdöbbenéstől szinte megdermedt esti korzóközönség soraiba:

— Áttörték a bulgár frontot... Bulgária fegyverszünetet kötött és kilépett a központi hatalmak táborából...

JORGA PAPUCSBAN

Bukarest, szeptember 24.

Röviddel ezelőtt Jorga lapja azt írta a magyar újságírókról, hogy féltüvel és tolakodó szörnyek. Tegnapelőtt pedig maga a miniszterelnök jelentette ki Marosvásárhelyen, nemcsak a magyar újságírással szemben, hanem általában az egész magyarsággal kapcsolatban, — hogy arcátlan népség vagyunk.

A szó eléggé durva, sőt utcséli ahhoz, hogy ne vegyük komolyan. Hiszen éppen maga Jorga írta, hogy a beszéd tanúságát tesz a felelősségérzetéről. — Egy kormányfőnek feltétlenül kell annyi felelősségérzete legyen, hogy legalább a minimális európai mérték szerint válo-

gassa meg kifejezéseit. S ha ez a felelősségérzet hiányzik, akkor a miniszterelnök — bármennyi tiszteletet tartunk is fent egyébként személye iránt — nem kívánhatja meg tőlünk, hogy komolyan vegyük.

S ehez kétfős okunk is van. Először az, hogyha komolyan vennők, akkor nem nagyon szólhatnánk vissza. Elvégre csak neki szabad... Másodszor az, hogy a mosoly nem tilos. Mosolyog rajta az egész ország (mármint az a része, amelyik nem sir).

Igyekezünk hát jó képet vágni a rossz tréfához. Így csinál most mindenki. Először ő képen vágja az alattvalókat, aztán az alattvalók jó képet vágnak feléje.

★

Legyen vigaszunk az, hogy a mienkhez hasonló keserű mosollyal nem csupán mi enyhítjük most fájdalmainkat. A román sajtó is megkapja a maga napi részét. Megkapja az egész ország, sőt maga a kormány is. A miniszterelnök, tisztesség ne essék, szólván, egy groteszk figura, aki megtömi a viccelapokat ötletekkel. Mindenki rosszban van, mindenkihez goromba. Még a saját kormányával is állandó hadilábon áll. Mindössze egy miniszterrel tart fent elhalál-barátságot (Jorgával, a közoktatásügyi miniszterrel).

De tulzotlan azért nem haragszanak rá. Elnézik a kisiklásait.

Még a király is némi derúval kezeli. Multkor például egész Bukarest derült azon a szócsonkán, mely a felség és a kormány között játszódtott le. Együtt mentek ki a technikai kiállításra. A király megállt az egyik aeroplán előtt és jelentős hangszólyal megkérdezte Jorgától:

— Mondja, kedves Jorga, repült már Ön?

— Nem — felelte Jorga szellemesen. — Ámbár sokan szeretnék már, ha repülnek. De én nagyon jól érzem magam azon a helyen, ahol vagyok.

Amiben semmi kétség. Nyilvánvaló, hogy Jorga passzionátus miniszterelnök. Tulzot befolyása nincs, inkább csak név a kormány élén. A homo spiritus Argetoianu. (Szókták is mondani, hogy Jorga az Argetoianu-kormány miniszterelnöke). De azért Jorga nem „deranzálja” magát. Ha elvetik valamelyik javaslatát, jó. Ha pont az ellenkezője történik annak, amit akar, az is jó. Ha meg sem hallgatják, úgy is jó.

Akkor van elemében, amikor fenvenni és reprezentálni kell. Fenvenni azért, hogy kidomborítsa, miféle érinthetetlen tekintély ő. Innen van, hogy egész társadalmi rétegekkel támadnak súlyos konfliktusai. Nemcsak az újságírókkal, hanem a tanítókkal és tanárokkal is. Csomót közülük már vizsgálat alá adott. Viszont négy száz iskolaigazgatót őt perelte be. Most már csak az a kérdés, hogyha a miniszter, a miniszterium, a tanítók és a tanárok a törvény előtt lesznek elfoglalva, ki fog tanítani az iskolákban?

Tipusa annak a politikusnak, aki ren-

geteg jelentéktelen cselekszik. Többet dolgozik egymaga, mint az egész kormány. De persze kevesebbet alkot, mint a legutolsó erdélyi államtitkár (Brandschot is beleszámítva).

A semminek erről a tehetséges grupirózásáról fejedelmi cikket közölt az egyik kitűnően megszerkesztett bukaresti lap, az „Incotro”. A cikk címe: „Huszonégy óra egy miniszterelnök életéből”. Ime, néhány részlet a szellemes tudósításból:

Valeni de Munte, szeptember 2. Jorga ma reggel Bukarestbe utazott.

A miniszterelnök távozása előtt egy hatvan tagú örmény küldöttséget fogadott, mely a kormányfőt 60-ik születésnapja alkalmából hatvan szónoklattal köszöntötte. A meghatott Jorga hatvan szóval válaszolt, kijelentve, hogy Örményország

A minisztérium újjászervezése

Bukarest, szeptember 2. Jorga miniszterelnök 11 órakor a fővárosba érkezett s Lincoln autóján egyenest a közoktatásügyi minisztériumba hajtatott. Miután a minisztérium előtt három kérvényező álldogált, Jorga azonnal elbocsátotta állásából a portást.

Fél tizenkettőkor a miniszterelnök egy örmény küldöttséget fogadott, majd átment a külügyminisztériumba, ahol taksarékossági okokból elrendelte az összes külföldi követek elbocsátását azzal, hogy ezentul Románia kontinensenként csak egy követet tartson.

Tizenkét órakor Jorga kiment a piacra, ahol személyesen felülvizsgálta a dinnyés kocsikat, hogy vajon nem történik-e spekuláció? Ezután átment a szárnyas-csarnokba, ahol üdvözléssel fogadták. Jorga szép beszédet tartott a szárnyasok

MINISZTERTANÁCS A VONATON

Plojest, szeptember 2. A vonaton, melylyel Jorga Valeni de Munteből Bukarestbe utazott, rövid minisztertanácsot tartottak, melyen a kormányfőn kívül résztvettek Munteanu-Ramnic, Meles István és Cocos Georgescu. Jorga a minisztertanács elé terjesztett egy törvényjavaslatot a gyorsíró iskolák újjászervezéséről, két javaslatot az ország külföldi presztizsének megőrzéséről, egyet Maniunak Badacsonyban való megőrzéséről, négyet arról, hogy nyáron Romániát tiz szélességi fokkal északra kell helyezni, öt javaslatot pedig az élet olcsóbbításáról a kenyér drágítása által.

A minisztertanács hét percig tartott.

A plojesti állomáson Jorga úgy rendelkezett, hogy a jövőben a Keleti Pályaudvar Nyugatinak, a Nyugati pedig Keletinek nevezze. Ezeken az állomásokon a vonatoknak tilos lesz megállani. Ezután továbbutazott Bukarest felé.

szerepéről a világtörténetben, a capitoliumi libáktól kezdve Minulescu „Szárny nélküli galambok” című darabjáig. Nagyon rossz darab — mondotta a miniszterelnök —, ezért megérdemelte volna a Mária királynő-színház, hogy ne kapjon szubvenciót.

JORGA A PATRIARCHIAN

Bukarest, szeptember 2. Félegykor. a piac meglátogatása után a miniszterelnök elment a mitropolia felé, ahol megnézte, megvan-e még a jobboldali harang, mert jelentést kapott arról, hogy Bocu Sever ellopta.

Visszatérve egy kerítésen érdekes bizánci feliratot fedezett fel. Végül kibetűzte: „Szeretem Marikát”... Elrendelte a kerítés lerombolását, mert a felirat illetlen...

Jorga Giurgiuba utazott

Bukarest, szeptember 2. Egyórákor a miniszterelnök a Patriarchiától jövet meglátogatta a technikai kiállítást és a katonai muzeumot. Az utóbbi részére a régi fegyverek gyűjteményének kiegészítése céljából odaadományozta csernyó-jét. Ezután elutazott Giurgiuba, hogy Vlasca-megye fővárosában inspekción tartson.

A vonaton érdekes interjút adott egy külföldi újságírónak s ebben többek között a következőket mondotta:

— Európa helyzetét súlyosnak tartom s ez még súlyosabb lesz, ha hamarosan meg nem könnyebbül. Augusztus elseje a kommunizmus csődjét mutatta s bebizonyította, hogy az öreg Európa talpraállhat, ha öszefog és tiszteli a modern tradíciókat. Nekem is ez a programom Romániában s nagy sikerrel alkalmazom.

— Mi Románia külpolitikája? — kérdezte az újságíró.

— Jó viszonyban akarunk élni az összes államokkal. Olaszországgal kapcsolatunk kitűnő, egyik könyvem olasz nyelven való megjelenésének köszönhetően. A francia-román kapcsolat gyenge, de ez nem a mi bűnünk. Én minden évben kimegyek Párisba előadást tartani, ennél többet a franciák nem várhatnak tőlünk.

— Mi a véleménye Excellenciának az államférfiakról?

— Valamennyi rossz, kivéve engem. A politikus ne beszéljen sokat. Ehelyett tegyen, mert a férfit a tett jellemzi. Ahogy egy spanyol filozófus mondta, mert én értek a filozófiához is, a beszéd izlése jellemzi az embert. Az a politikus, aki sokat beszél, nem dolgozik. Ime, Argetoianu... De remélem, hogy a beszéd nála és Maniunál muló tünet csupán. Ahogy egy indián újságíró mondotta, mert én értek az újságíráshoz is, „az ember elgédjen meg a tetteivel és ne beszéljen”.

JORGA GIURGIUBAN

Giurgiu, szeptember 2. Jorga ma délután ideérkezett. A pályaudvarról a prefekturára ment, ahol egy örmény de-

legációt fogadott. Ezután megnézte a várost.

Meglátva a városháza ferde tornyát, kijelentette, hogy Giurgiut nem a genovaiak, hanem a pizaiak alapították. Erről rögtön egy könyvet írt.

Ezután a Boldogságos Szűz templomában felfedezte Nagy Sándor és Kolumbusz Kristóf sírkövét. Majd a pincében a dákok idejéből szennációs okmányt lelt, melyből kiderült, hogy Giurgiu 2000 évvel ezelőtt a Duna másik partján feküdt, ahol most Rusciuk van.

Ezután Jorga a népházban előadást tartott a „Festői és társadalmi Örményország” címen, kijelentve többek között, hogy a jelenlegi kormány négy évig marad uralmon s hogy a nemzeti párt izgatásai szigorúan meg lesznek büntetve.

Hét órakor Jorga Valeni de Muntebe utazott autóval.

KÜLÖNFÉLÉK

Bukarest, szeptember 2. Ma este Jorga autóval Valeni de Munte felé menet áthaladt a fővárosban. Egy negyedórara megállva Bukarestben, a rádióban előadást tartott a „Történelmi, gazdasági és kulturális Giurgiu” címen.

Valeni de Munte, szeptember 2. Jorga miniszterelnök éjjelkor visszaérkezett ide. Kijelentette, hogy utján jó benyomást szerzett, a vonaton és az autóban két szindarabot írt. Holnap reggel egy örmény küldöttséget fogad, majd sietve meglátogatja Brassót, Csernovicót, Bazar-gicót, Aradot és Konstancát.

★

Mondom, nagyon tevékeny ember. Ámbár nagyon órcátlan nép vagyunk, mégis tudunk derülni rajta. Kedvesen, jóízűen, szívből.

Nem felel meg a valóságnak, hogy haragszunk rá.

Vagy ahogy ő mondaná: Hazug, pimasz, gyalázatos újságírói kitalálmány az az állítás, hogy a szörnyiséges és lelkiismeretlen kisebbségi sajtó nem rajong értem.

(m.)

UTI NAPLÓ

A Budapester Strassen

Este a Budapester Strassen találkám van egy szálloda előtt. Le-föl járkálok és várok a szálloda sarkán. Egy öszbecsavarodó koldus rimánkodik:

— Családom van, négy gyermekem.

Adok neki tiz pfenniget. Tovább megyek. Amint kényeszerül sétámon visszatérek hozzá, újra elém áll:

— Családom van, négy gyermekem.

Érdekes, gondolom. Nem ismert meg. Azt hitte, hogy valaki más. Mindegy. Alamizsnálkodjunk.

Már el is felejtettem őt, mikor pár perc múlva megint csak hozzá érkezem és ő megint csak jelentkezik:

— Családom van, négy gyermekem.

Beléhullajtok kalapjába tiz pfenniget. Az ügy kezd kinóssá lenni. Nem a pénz miatt. A helyzet miatt. Ez a helyzet: tragikus is, meg komikus is. Jó volna szólni innen. De nem merek kitérni utamból, mert attól tartok, hogy közben elbűjtjük egymást barátommal. Silbakolnom kell, mint katonának az őrhelyén. Nini, ismét figyelmeztet:

— Családom van, négy gyermekem.

Kétségtelen, hogy szövege nem valami változatos, de annál meghatóbb. Becsületes ember. Gyermekének száma sohasse szaporodik a hatás kedvéért. Becsületes koldus. Már csak azért is támogatni kell. Kerülök-fordulok s messziről hallom:

— Családom van, négy gyermekem.

Megállapítom, hogy nem vak, lát, még pedig jól lát. Ennélfogva rossz megfigyelő. De mit tesz ez? Egy koldusnak nem kell okvetlen jó megfigyelőnek lenni. Attól még kitűnő koldus lehet. Ismerek írókat, akik rosszabb megfigyelők. Isten nevében, itt van. Lassabban ballagok, hogy minél később találkozzunk. Az ut azonban mindig hozzá visz. A régi nótát fujja:

— Családom van, négy gyermekem.

Most már gyanakszom. Ugrat ez engem? Bolondrá tart? Kipróbálja, hogy meddig bírja idegrendszerem és erszényem? Tönkre akar tenni apródonként? Ugyan. Micsoda tiz pfennig? Bele kell menni. Legközelebb majd kipuhatólom, mi lehet szándéka mögött. Szaporázza lépteimet, visszasietek, füllelek, nincsen hangjában guny. A hang színezés nélkül rebegi:

— Családom van, négy gyermekem.

Fogja, kedves öreg. Lehet, hogy szigorú üzleti elvei vannak, melyek szerint nem szabad kihagynia egyetlen járókelőt sem. A rendszer embere, a rendszer rabja és örülte. Lehet, hogy kapzsi és ragadozó. Egy milliomos veszett tán el benne, igaz, hogy alaposan. Nézzük meg a szemét. Majdnem könnyezve könyörög:

— Családom van, négy gyermekem.

Tehát teljesen jóhiszemű. Minden alkalommal külön téved. Előtte én pusztán az utcán sétáló ur vagyok, minden ismeretjel és egyéniség nélkül. Ez nem valami hízog. Mi tőrés-tagadás, föl is háborít, hogy csak ilyen nullának néz. Bosszut álljak érte? Gyerekség. Hiszen egy darabig ő is csak a koldus volt előttem. Azért is róják le az adót. Lám, mily határozottan int:

— Családom van, négy gyermekem.

Igy hányódom félóráig különböző kétségek között, anélkül, hogy el tudnám dönteni, miért szólit meg ennyiszor. A játék folyton ismétlődik.

Amikor barátom megérkezik, én kerek egy márká 90 pfenniget nyújtottam át — tiz pfennigenként — a rejtélyes koldusnak. Nem ezt hánytorgatom föl. De még ma is furdalja oldalamat, hogy ki lehetett és meddig folytatta volna?

KOSZTOLANYI DEZSŐ

— SZATMÁRBAN A VÁRMEGYEI INTERIMÁR-BIZOTTSÁGBA IS FELAJÁNLOTTAK EGY TAGSÁGI HELYET A MAGYARPÁRTNAK. Szatmárról jelentik: A B. L. közölte már, hogy Puscasiu János prefektus felajánlotta a Szatmár városi Magyarpártnak, hogy a városi interimár bizottságba a magyarság képviselőként két tagsági helyet ad. A Magyarpárt a prefektus ajánlatát megtárgyalta és úgy határozott, hogy bár ez a két tagsági hely nem elégíti ki a magyarság számarányát, mégis elfogadja azt, mert így legalább megfigyelői benn ülnek a városi interimár bizottságban. Hat tagot jelölt ki a Magyarpárt és pedig: dr. Kiss Endrét, Thurner Albertet, dr. Fischer Józsefet, dr. Mák Istvánt, dr. Havas Miklóst és Tóth Kálmánt, akik közül a belügyminiszter nevezi majd ki a magyarságnak az interimár bizottságba delegálandó képviselőt. — Ugyanílyen értelmű megkeresést kapott a szatmármegyei Magyarpárt is, amely szintén hat tagját nevezte meg és pedig: Rónai Istvánt, Schwaicz Istvánt, berenczei Kovács Bélát, Dénes Sándort, Bikkfalvy Albertet és dr. Erdődi Antalt. — Ezek közül a belügyminiszter csak egy interimár bizottsági tagot nevez ki.

Telefon 518. **„Modern Mozgó”** BRASSÓ

Ma, csütörtökön a diadalmas sikertű német éneklő, beszélő világslágerfilm

Richard Voss: regénye **„A fehér barát”** (ZWEI MENSCHEN)

Főszerepben: Gusztáv Fröhlich és Sarlotte Susa.

Küldön felhívjuk a vidékiek figyelmét is szenzációs filmünkre.

MAGYAR FELIRAT. WESTERN BESZÉLŐGÉP

Közgazdaság

HOZZÁSZÓLAS

**Olcsóbb áramot a fogyasztóknak!
Ingyen áramot a városnak!**

Miért huzódik a brassói villamoscentrálé ügye?

Az Electro-Invest ajánlata a mai viszonyok között olyan kedvező, hogy a szerződést mielőbb meg kell kötni a társasággal, mert ezt kívánja a város érdeke

Modern centrálé — harmincmillió kölcsön

Brassó, szeptember 24.

Azóta, hogy a román kormány az ország nagybővített villamosítását tervbe vette, a hivatalos lapban több királyi dekretum jelent meg arról, hogy nagyobb villamos-társaságok koncessziókat kaptak az egyes kerületek és országrészek, valamint városok villamosítására. A hivatalos lap augusztus 27-iki száma közölte, hogy Brassó város villamosítására az Electro-Invest svéd villamosági tröszt kapott koncessziót. Az Elektro-Invest, amely maga is egymilliárd lej alaptőkével rendelkezik, nemcsak európai, hanem világ-relációban is egyik legnagyobb villamosági gépgyári trösztnek, a svéd Asea-nak és a Stockholmi Banknak az érdekeltségéhez tartozik.

Ez a hatalmas villamosági tröszt nemcsak Romániában, hanem a nyugati államokon kívül Jugoszláviában 10, Lengyelországban 3 villamos centrálét, Görögországban pedig egy hatalmas méretű vízművet koncesszionált. A brassói koncesszió kívül az Elektro-Invest megbízást kapott a Vaslui és Ramnicul-Valcea-i centrálék megépítésére és kibaszására is.

A BRASSÓI VILLAMOSCEN- TRÁLÉ ÜGYE

Az Elektro-Invest vezetésének több tagja hosszabb idő óta tartózkodik már Brassóban, hogy

a kapott koncesszió alapján megkösse a város ideiglenes tanácsával a villamos centráléra vonatkozó szerződést.

Amint ismeretes, múlt év május 26-án Brassó város azóta eltávolított megválasztott tanácsa nyilvános árlejtést tartott egy villamos centrálé felépítésére és a városnak villannyal való ellátására.

Az árlejtésen több világégit vett részt, azonban a betérjesztett ajánlatok és tervek közül a választott tanács az Elektro-Investet tartotta a legkedvezőbbnek, nemcsak azért, mert az ajánlat a villamos áramdíj tekintetében is jelentős olcsóbbítást tartalmazott, hanem azért is, mivel

az Elektro-Invest kedvező feltételek mellett egy nagyobb kölcsönt is ajánlott a városnak

arra az esetre, ha a koncesszió-szerződést a város ezzel a társasággal köti meg.

A választott városi tanács, miután szakértői által maga is meggyőződött arról, hogy a svéd társaság ajánlata egy technikai kivétel, mint egyéb feltételeiben a legelőnyösebb az összes beérkezett ajánlatok közül, a svéd társaság ajánlatát elfogadta és jóváhagyás végett felterjesztette a belügyi, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz.

OLCSÓBB ÁRAM A FOGYASZ- TÓKNAK ÉS INGYEN ÁRAM A VÁROSNAK

Az Elektro-Invest ajánlata többek között az alábbi főbb pontokat tartalmazta:

1. Modern és minden tekintetben kifogástalan villamos-centrálét épít.
2. Az áramdíjakat úgy a nagyközönség, fogyasztása, mint a nagy- és kisipar részére a mainál jelentősen alacsonyabb szintre állapítja meg.
3. A társaság a nagy közönség által fogyasztott áramnak a 10 százalékát teljesen ingyen adja a városnak, az utcák és a városi hivatalok világítására.
4. A társaság a fogyasztott háztartási áram kilowatt-óraja után 1 lejt, az ipari áram után pedig 50 banit juttat a városnak.
5. A villamos-centrálé kifogástalan üzemképes állapotban teljes berendezésével és felszerelésével együtt 25 év

után díjtalanul megy át a város tulajdonába.

6. Az Elektro-Invest 30 millió szor-
szabb lejáratu olcsó kamatu kölcsönt
ad a városnak egy vágóhid céljaira.

Ezek nagyjában azok a kedvezmények, amiket a svéd társaság az árlejtésen tett és amelyek minden tekintetben meg is feleltek a verseny-tárgyalási pályázati feltételeknek.

MI AZ ELŐNYE A SVÉD AJÁNLATNAK?

Nézzük tehát mi az előnye a svéd társaság ajánlatának a jelenlegi áramviszonyokkal szemben. A város mindenekelőtt kap egy abszolút modern villamos-centrálét, amely 25 év múlva a város tulajdonába megy át.

A város ingyen-árammal láthatja el villamos-szükségletét, a város polgársága, ipara és kereskedelme pedig a mai-

nál olcsóbb áramot fogyasztthat.

A város, amelynek tagadhatatlanul szükség van kölcsönre, hogy a régen csekélyes közmunkákat elvégezhesse, hosszulejáratu előnyös kölcsönhöz jut. Ettől eltekintve, van egy másik előnye is annak, hogyha a városi tanács lehetővé teszi a villamos-centrálé és hálózat mielőbbi felépítését. A hatalmas méretű munkálatok következtében jelentős mértékben enyhülne az immár nagy méreteket öltött brassói munkanélküliség.

A HETEK ÓTA HUZÓDÓ TÁR- GYALÁSOK

Ugy a belügyi, mint az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumok, miután maguk is alaposan áttanulmányozták és szakértőkkel átvizsgáltatták a brassói centráléra vonatkozó svéd ajánlatot,

hozzájárult ahhoz, hogy a város ideiglenes tanácsa kösse meg az Elektro-Investtel a szerződést.

Az ideiglenes tanács már hetek óta tárgyal a szerződés ügyében a svéd társaság kiküldöttjeivel, de eddig szinte érthetetlen okok miatt a szerződést még mindig nem perfektuálták. Tekintettel arra, hogy ugy az áramdíj olcsóbbítása, mint a városi kölcsön mielőbbi megszerzése, ezenkívül a munkanélküliség enyhítése és általában

Brassó város polgárságának, iparának és kereskedelmének az érdekei megkívánják, hogy a centrálé munkálatai mielőbb megindulhassanak,

ezenkívül figyelembevéve azt a körülményt, hogy a svéd társaság ajánlata már annyiféle kontrolon és tanulmányozáson ment keresztül, a város ideiglenes tanácsa remélhetőleg nem fogja tovább húzni halasztani a szerződés ügyét, hanem igyekszik azt legjobb belátása szerint minél előbb nyelbeütni.

(—)

Krisisproblémák a Népszövetség előtt

Le kell szállítani a jóvátételi fizetéseket!

Sir Salten a jóvátételekben látja a világválság legelső okát

Genf, szeptember 24.

A Népszövetség gazdasági bizottságának szerdai ülésén Sir Arthur Salten angol delegátus rendkívül nagyjelentőségű beszédet mondott a világ kritikus gazdasági helyzetéről. Beszéde azért nagyjelentőségű, mert

ez volt a Népszövetség történetében az első komoly precedens arra, hogy győző állam képviselője elítélje a jóvátételi fizetéseket és nyíltan a jóvátételek leszállítását követelje.

— A gazdasági válság középpontjában — mondotta beszédében Sir Salten — a jóvátétel áll. A válság indító oka elsősorban az, hogy a jóvátételi fizetéseket a legyőzött államok minden produktív ellenszolgáltatás nélkül teljesítik.

Rámutatott arra, hogy az árszűkítés a jóvátételi terheket, melyek egymagukban is komoly kiadástöbbletet jelentettek, még elviselhetetlenebbé tették. Nagy pénzügyi veszedelem rejlik a rövidlejáratu hitelekben is, mert azokat mindig

akkor mondják fel, amikor a legnagyobb szükség volna rájuk.

A nagyhatalmaknak az a főrekvése, hogy mentől nagyobb mennyiségű aranyat halmozzanak össze, odavezetett, hogy az arany normális szabályozó hatása megromlott.

A világválság leküzdésére Sir Salten a következő ideiglenes rendszabályokat sürgeti:

Szállítsák le a jóvátételi fizetéseket és a nemzetközi fizetési kötelezettségeket és a Hoover-féle moratórium lejártá után előállított helyzet azonnali megvizsgálását. Szükség van új rendszerre a nemzetközi kölcsönök folyósítása körül is, még pedig olyanra, amely teljes határozottsággal a bázeli szakértői jelentésre támaszkodik. Sir Salten beszéde végén újból hangsúlyozta, hogy a világválság ellen való védekezés legelső lépése nem lehet más, mint a jóvátételek revíziója és újra való szabályozása.

Mintha Sir Arthur Salten genfi beszé-

dének amerikai visszhangja lenne, a Baltimore Sun című amerikai lap feltűnést keltő cikkben közli, hogy Hoover elnök hajlandó arra, hogy a hálónapos moratórium lejártá után újabb két évi meghosszabbítást adjon.

Németségnek módot kell adni arra, hogy a Young-terv alapján a jóvátételi fizetésekre is moratóriumot kérjen s ezzel kapcsolatban a szövetséges hatalmak is felvethetik azt az óhajukat, hogy amerikai adósságaikra moratóriumot kapjanak.

Tizenhét millió lejjel kommercializálták a gyulafehérvári villamosműveket

Bukarest, szeptember 24.

A kommercializálási törvény előírásainak megfelelően a napokban részvénytársaság alakult Gyulafehérváron a városi villamosművek kommercializálására. A részvénytársaság alaptőkéje 18 millió lej, amelyből 6 milliót hozott Gyulafehérvár városa, 12 milliót pedig a nagyszebeni Seta villamosági társaság jegyzett le. Gyulafehérvár városa és a villamosági társaság között negyvenéves szerződés jött létre és ugyanezen időre van megállapítva a részvénytársasági alakulat érvényessége is.

Értesüléseink szerint az új részvénytársaság jelentős mértékben ki fogja bővíteni a kommercializált városi villamos üzemet úgy, hogy a környéket is el lehessen látni elektromos árammal.

Magyarországon be- vezetik a szükségadót

Budapest, szeptember 24.

A 35-as bizottság szerdai ülésén hosszú vita után elfogadták a szükségadó bevezetésére vonatkozó javaslatot. A szükségadót az idei jövedelem után vetik ki s felét november 15-ig, másik felét pedig 1932 február 15-ig kell befizetni.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök beszédében hangsúlyozta, hogy a kormány nagy és átfogó gazdasági programot készít elő és meg is valósítja, mielőtt a megfelelő pénzalap rendelkezésre áll. Adig is olyan javaslatokon dolgozik, amelyek alkalmasak a magyarországi gazdasági helyzet lépésről lépésre való megjavítására.

Aggasztó aranyú sertésvész pusztítja a Bánság sertésállományát. Bánsági tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt a Bánság egyes községeiben aggasztó arányokban lépett fel a sertésvész amely a megtámadott községekben sűrűn szedte áldozatait az állatállományból. A sertésvész különösen Kalácsa, Kovácsi és Monostor községek területén olyan fenyegető arányokat öltött, hogy úgy ezeket, mint a szomszédos községeket is zárlat alá kellett helyezni a veszedelmes állapotbetegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében. A széles területre kiterjesztett vesztégár híre nagy pánikot okozott az egyes községekben, ahol a levágásra kész hizott sertéseket potomáron vesztgették el a hizlalók, minthogy a vesztégár kihirdetése után már lehetetlenné vált volna a sertések értékesítése. Az állategészségügyi hatóságok szigorú óvintézkedéseket léptettek életbe a Bánság sertésállományának megvédésére. Az állategészségügyi vesztégár egyéb-ként két hónapra terjed.

Irodalom — Művészet

★ THURY LAJOS: A VESZEDELMES SZERELM. Thury Lajos regénye olyan munka, amelyben elsősorban nem a cselekmény fontos, hanem a belső tartalom, a lélektani mondanivaló és az emberábrázolás virtuozitása. Két főalak áll a regény középpontjában: az egyik a férfi, szenvedélyes, gyengéd és ideálokkal telt fiatalember, még nem egészen kiforrott lélek, aki, aki még önmagával nem tisztázta az életet és a szerelem problémáit. Szerelme nem annyira a nőnek szól, mint inkább egy elképzelt nőalaknak, szerelmét szenvedélyes hévvel burkolja illúziókba, vágyakba, színes szép szavakba. A regény hősnője nálánál sokkal határozottabb egyéniség, tisztább látásu, tapasztaltabb, aki tudja, hogy ez a fajta szerelemnek nem megbízható: a beteljesülésnél mindig csalódást hoz és aztán szenvedéseket okoz, ez az igazi veszedelmes szerelem. A férfiből áradó szenvedély mégis átfűti lassan, szinte nyitott szemmel megy a veszedelemnek. Most már ő is szeret, nem lobogva, mint a férfi, de finom, mély és teljes odaadással. A két főalak nagy műgonddal, mélyen járó lélekanalizissal és az igazság meggyőző erejével megírt, élő figura. A finom erotikával átitatott, szenvedélyekkel átfűtött regény irodalmunk komoly, új értéke. Az Athenaeum kiadásában megjelent csinos kiállítású könyv minden könyvkereskedésben kapható. Ára 163 lej.

Sport

A megbukott futballmonopólium

Háromszáz egyesület esett volna áldozatul a „nemzeti bajnokság”-nak

Brassó, szeptember 24.

Megírtuk, hogy a „nemzeti bajnokság” tervét a labdarugószövetség kénytelen-kelletlen elhalasztotta egy esztendővel. Úgy gondoljuk, hogy nem lesz ártalmas, ha az egész problémát a hivatalos nyilatkozatok és az érdekeltek beállításától függetlenül próbáljuk megvilágítani.

A „nemzeti bajnokság” tervét a román labdarugószövetség az olaszoktól vette át, akiknél a gyakorlatban (és ezt valóban el kell ismerni), kitűnően bevált. Az olasz footballsövetség ugyanis abból a megfontolásból indult ki, hogy koncentrálni kell az erőket és egy-két nagy városban ne legyen több nagy egyesület, mint egy, esetleg kettő. Ezen egyesületek a legmagasabb állami támogatást élvezik és természetes, hogy ilyen körülmények között sikerült a játékosok képességeit a maximálisra fokozni.

A bőséges anyagi forrás és a konkurrencia nélküli fejlődési lehetőség kitermelt Olaszországban jónéhány nagyképesű futball-együtttest.

A „nemzeti bajnokság”-ra tehát pompás mintát szolgáltatott Olaszország.

De vajon ugyanez alkalmazható-e Romániában? Adva vannak-e ugyanazok a feltételek, és vajon általános sportszempontból

fel szabad-e áldozni az egyesületek százait, hogy a nívót és ezáltal a nemzetközi sikereket felfokozni lehessen?

A tervezetben ugyanis arról volt szó (és ezt elraktározniuk jövő évre is), hogy az ország széles területén tizenöt kiválasztott egyesület fog mérkőzni a bajnokság dícsőségéért.

A természetes következmény, mely fölött a „nemzeti bajnokság” hívei ugylátszik elfordított fejjel, struccpolitikával haladnak el, hogy a többi háromszáz egyesület kimondhatná a feloszlását.

A nagy gondolkodók, a teóriák félelmetes bajnokai, Bernard Shaw-al az élen, feláldoznak maglyán az egész emberiséget, hogy ki termelje a felsőbbrendű embert — a sport azonban más, és ha a labdarugás irányítói reflektálnak arra, hogy a football az egyetemestestnevelés egyik eszköze legyen, akkor a

kvalitásért nem szabad feláldozniuk a kvantitást.

Különben is kétséges, hogy a kisszámú labdarugó egyesületek támogatásával sikerül-e a nívó megjavítása, mert éppen az olasz példa mutatja, hogy legjobb játékosukat Argentínából importálták.

A „nemzeti bajnokság” mintegy monopóliálná a román labdarugást. Ez pedig a tisztességes verseny fogalmába ütköznék.

Érdekes megemlíteni, hogy a terv felvetődése idején, heteken keresztül az egyik bukaresti sportlap ankétot rendezett, melyen megszólaltak „a román labdarugás vezérégyéniségei.” A lap klisében közölte az illetők fényképeit is, akik ennek ellenében valamennyien a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak az újrendszerű bajnokságról. A látszat tehát amellől szólt, hogy az egész sportközvélemény, vezérei útján, a „nemzeti bajnokság” mellett nyilatkozik, holott a tévedés ott volt, hogy

a terv barátai valamennyien az érdekelt és pártfogott egyesületek vezetői voltak.

Ilyen körülmények között érthető, ha egyhangunak tűnt fel az új rendszer bevezetésének baráti kórusa.

Az országos értekezleten ugyancsak kizárólag az érdekeltek egy csoportja vett részt, a kik szívesen felosztották volna egymásközt a jövőendő dícsőséget.

Ugy olvastuk, hogy novemberben bizottságnak osztják ki tanulmányozás céljából az idei szezonban csufosan elbukott tervet.

Az érzésünk és meggyőződésünk azonban az, hogy „protezsált” egyesületekért és csirájukban téves ötletekért nem érdemes kockára tenni Románia szépen fellendült labdarugásának jövőjét.

↑ UJRA SZABADDÁ TETTÉK A BRASSÓI OLYMPIA FOOTBALLPÁLYÁJÁT. Mint ismert, csaknem két esztendeje alkalmatlanná nyilvánították a brassói Olympia sportpályáját, labdarugó mérkőzések rendezésére. Az indokolás annak idején az volt, hogy a pálya méretei nem felelnek meg az előírásnak. Sokszoros felebbezés és intervenciók után sikerült végre elintéznie az Olympiának, hogy a bukaresti footballsövetség ismét engedélyt adott arra, hogy az Olympia sportpályán mérkőzéseket (bajnokit is) lehessen játszani. A tilalom alóli feloldást örvendetes tényként kell üdvözölni, mert ezáltal Brassó labdarugósportja feltétlenül sokat nyer. Vasárnap délután fél négy órai kezdettel már bajnoki meccset játszanak a szabaddá tett pályán. Az Olympia együttese komplett összeállításában játszik az IAR ellen. A repülőgári csapatban játszani fog a többszörös válogatott Bodola is, aki az IAR leigazolt tagja. — A főmérkőzést megelőzőleg az ifjúsági csapatok játszanak a bajnokságért.

↓ BEFEJEZŐDTEK A ROMÁN TENNISBAJNOKSÁGOK. Bukarestből jelentik: Az országos tenniszbajnokságok befejezést nyertek. A döntő küzdelmek eredményei a következők: Férfi egyes. Közép döntő: Mishu-Botez 2:6, 6:3, 7:5, 6:2. Férfi páros. Közép döntő: Cantacuzino, Botez—Krupensky, Hamburger 6:2, 4:6, 2:6. Bunea, Réti—Mishu, Poulieff 6:4, 7:5, 10:2. A verseny legnagyobb szenzációja. Női egyes. Döntő: Zissovits—Golescu 9:7, 6:2. Vegyes páros: Golescu, Poulieff—Roncea, Réti 6:2, 6:4. Zissovits, Mishu—Fülöp, Bunea 6:2, 6:4. Caracostea, Hamburger—Schlosser, San Galli 6:3, 2:6, 6:4. Aszlán, Botez—Somogyi, Krupensky 9:7, 6:2. Női páros, döntő: Zissovits, Schlosser—Aszlán, Somogyi 6:3, 6:3.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Költőzködés miatt egy Főrszer koncert-zongora olcsón eladó. Érdeklődni Blatt, Brassó, Kapu-utca. 14970

Keresek GRAMMOFONKAT, használt, jókarban levőket. Brassó, Kapu-utca 8. Energia. 14816

Regáti magyar gazdatiszti szövetkezet több birtokot keres haszonbérbe. Ajánlatok Bírő Balázs jószágigazgató, Gredista Vlasca. 14953

ELADÓ Gyergyószentmiklóson a Doboreanu Mihály közjegyző tulajdonát képező „Floara” kertészet, mely áll egy modern villából, négy üvegházból, összes kertészeti felszereléssel és növényekkel ellátva, a város közepén 2 hold területen elhelyezve, előnyös feltételek mellett. Érdeklődni a tulajdonosnál. 14988

Eladók jókarban levő lebontható FACSURT. Bérheadok 10 hold szántót. „Érdeklődés” jelíggé a brassói kiadóba. 14999

Eladó egy kétbarázdás Olivéreke és egy Zimering Iafürészelő benzínmotor 5 lóerős. Kronig Károly Déva. 14996

Keresünk megvételre forgalmas városban AUTÓJAVÍTÓ MŰHELYNEK megfelelő házat. Jó vidéken kisebb VIZIMÁLMOT házzal, földdel. Ajánlatokat Bérczy, Bukarest, Str. N. Balcescu 26. 14997

Kisebb házat megvételre keresek, a belváros közelében, forgalmasabb központban. Ajánlatokat kérek: Brassó, Avram Jancu No. 4. 15001

Allást nyer

Tanítót vagy tanítónőt keresek vidéki házhoz. Idősebb korban, ki magyarul tanít. Cim a brassói kiadóban. 15000

Baromfibevásárlási vállalat fiatallembert (hölgyet) óvadékkal fióküzlethez pénztárkezelőnek keres. Ajánlatok: Jungberth, Baia-Buzias. 14989

MOLNÁRSEGÉD kerestetik azonnali belépésre. Sándor József, Baraolt. 14987

Allást keres

Deutsches Fräulein der 3 Landessprachen mächtig sucht Stelle zu Kindern. Adr. in der Kronstädter Verw. unter No. 14990.

Fiatall ügyvéd, mindhárom erdélyi nyelvben tökéletes, novemberre állást keres, de átvett iroda vezetését is. Megkeresést Szamos Hirliapiróda-Ba Szatmárra „1905” jelíggé kérek. 14992

Allástalan tanítónő, több évi gyakorlattal, bármilyen megfelelő elhelyezkedést keres. Megkeresések: „Magyar sors” jelíggé a brassói kiadóba kérek. 14993

Jó munkás fodrászsegéd állást keres azonnali belépésre. Cim: Tamás Károly, Brassó, Str. 10. Maiu No. 21. 14995

Lakás

Keresünk október 1-re két szoba konyhás lakást. „Fiatall pár” jelíggé a brassói kiadóba. 14864

Szépen butorozott nagy szoba, azonnal kiadó. Brassó, Str. Jorga 6. Zafirescu villa, footballpályával szemben. Braun. 14817

SZENT JÁNOS UCCABAN egy szobából és konyhából álló udvari lakás október elsejétől kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 14952

Házasság

KELLEMEK megjelenésű urileány másfélmillió lejt meghaladó hozománnyal férjhezmenne. Megbizottja: NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut 50venhét-b.

SZERENYIGÉNYÜ keresztény árvalány ötvenhat hold földbirtokkal, házzal, férjhezmenne. Fényképe, címe NAGY JENŐNÉL, Budapest, Rákóczi-ut 50venhét-b.

Vegyes

Jó vidéki MALOMHOZ 50-100.000 lejtel társat keresek. Cim 14967 szám alatt a brassói kiadóban.

A HAZICUKRASZAT KEZIKÖNYVE. Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztaakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára kemény felvászonkötésben 50 lej.

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára köve 130 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. 14048

Románia PREFECTURA JUDETULUI BRASOV SERVICIUL TEHNIC AL DRUMURILOR SI CONSTRUCTIILOR

No. 1857—1931. szeptember 19.

ARLEJTESI HIRDETMEY

1931. évi október hó 10-én, szombaton délelőtt 10 órakor a vármegyei prefektúra palotájában (műszaki osztály) árlejtés tartatik:

1. A 6. sz. 4+200 km.-nél levő betonhidacska felépítése tárgyában, a Zernest—törösvári vármegyei uton. Értéke 58.000 lej.

2. A Derestye—Bratocea—Văleni—Ploesti vármegyei ut 1500 köbméter kavicssal való közvetlen ellátása tárgyában, a 0—23. km.-ig. Értéke 232.500 lej.

3. A Derestye—Bratocea—Văleni—Ploesti vármegyei ut 880 kbm. hasított kővel való közvetlen ellátása, 23—30+848 km. Értéke 135.000 lej.

Az ideiglenes óvadék 5 százalék, amely valamelyik pénzügyigazgatásnál letétbe helyezendő.

Felvilágosítást ad a műszaki osztály, a hivatalos órák alatt.

A kinevezett prefekt. Az osztályfőnök.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No 21262—1931. Serv. ad.-tiv.

HIRDETMEY

a kereskedelmi cégeknek az ipar és kereskedelmi kamaránál a Monitorul Oficial 84. számában folyó évi április hó 10-én megjelent törvény értelmében elkészített kereskedelmi lajstromba való bejegyzése ügyében.

Brassó város területén lakó kereskedőknek tudomására hozatik, hogy a kereskedelmi cégeknek bejegyzése iránti kéréseknek itolsó beadási határidejük folyó évi október hó 10-én letelik.

A határidő letelte előtti időben esetleg keletkező toakodás kikerülése céljából, felhívjuk az összes kereskedők és mindazon iparosok, akik nemcsak megrendelésre, hanem készletre is, eladás céljából készítik az áruikat, hogy minél korábban, azaz nemcsak a határidő letelte előtti utolsó napokban, az ipar és kereskedelmi kamarában, céjük bejegyzése végett, jelenjenek meg.

A kérésként felhasználandó előírt nyomtatvány a kamaránál ingyen lesz kiszolgáltatva. Fent említett törvény intézkedéseinek benemartatása esetében 50.000 lejig terjedő büntetések lesznek kirova.

Brasov, la 10. Septemvrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:
Suciú m. p.

Secretar General:
Dr. Popovici m. p.

Egy világhírű jelentékeny társaság fiókja

fiatal mérnököt keres,

aki képes ipari áruosztályát megszervezni és kifejleszteni. Aktív szervező legyen és kifogástalan jellemű. A francia és nemet, lehetőleg angol nyelv bírása okvetlenül szükséges. Elsőrangú referenciák és több havi próbaszolgálat szükséges. Részletes, rövid életrejelző és igényeket tartalmazó ajánlatok RUDOLF MOSSE S A BUKAREST, CAL VICTORIEI „G. 1532” JELIGE alatt intézendők. — Titoktartás oiztositva.

Egészségügyi műszaki vállalat

Fürdőszoba, központi fűtő és szellőztetőberendezések. Vizvezetési és csatornázási munkálatok. szakmérnöki tervezés és vezetés mellett

KERTÉSZ HENRIK BRASSÓ.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 23.157—1931. serv. econ.

HIRDETMEY

Ezennel közhírré tesszük, hogy folyó évi szeptember hó 28-án, hétfőn, 7—14 óráig a Stupini—Hălchiu—Satunou és Codlea (Méhkertek)—Holtóvénny—Ujfalú és Feketehalom közötti területen lőgyakorlatok ágyúval fogtak tartatni.

A lakosoknak e napon a veszélyeztetett területen és a Codlea—Hălchiu és Ghimbav közötti utakon mindenféle közlekedés szigorúan tilos.

Épügy a marhalegeltetés a fent nevezett területen tilos.

Továbbá tiltva van a gyakorlatok után talált fel nem robbant lövedékeket, vagy annak részeit érinteni.

As ilyen lövedékek feltalálásáról az illető előjáróság, vagy a csendőrség azonnal értesítendő.

Brasov, la 23. Septemvrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte:
Suciú m. p.

Secretar General:
Maxim m. p.

HIRDETMEY

Közhírré tételük, hogy a szigeti „Centrul de Exploatare kerületéhez tartozó Leordina C. F. R. állomás (Sziget—borsai vonal) farakodóján 10.000 ürméter I. osztályu bükktüzifa és 16.000 ürméter II. osztályu, ugyancsak bükktüzifa eladandó.

A megvételre szándékozó amatőrök bővebb információkért a szigeti „Centrul de Exploatare”, Str. Gen. Averescu No. 2. (volt erdőigazgatósági épület) hivatalhoz fordulhatnak.

A cukorbetegség és az Insulin

iríták

Dr. Bálint Rezső, Dr. Ernst Zoltán, ifj. Dr. Purjesz Béla, Dr. Balló József egyetemi tanárok

10 részben

Dietaflia függelékkel és utasítással ételen elkészítésére

A 300 oldalas könyv ára

544—Lej

Brassói Lapok Könyvosztálya

Marosvásárhely főterén egy 20 év óta fennálló

Norinbergi diszmű, játék-, bórönd sport-, porcellán-, sít. áruház be rendezéssel együtt családi okokból előnyösen átvethető. Cim 1498 sz. alatt a brassói kiadóhivatalban